

Behoefte aan overdekt zwembad in de gemeente Vlaardingen

Zwembadbehoefte nu en in de toekomst (2030 en 2040)

Corry Floor

Merle Schots

Karin Wezenberg-Hoenderkamp

Behoefte aan overdekt zwemwater in de gemeente Vlaardingen

Zwemwaterbehoefte nu en in de toekomst (2030 en 2040)

In opdracht van de gemeente Vlaardingen

Corry Floor
Merle Schots
Karin Wezenberg–Hoenderkamp

© Mulier Instituut
Utrecht, februari 2021

Mulier Instituut
sportonderzoek voor beleid en samenleving

Postbus 85445 | 3508 AK Utrecht
Herculesplein 269 | 3584 AA Utrecht
T +31 (0)30 721 02 20 | I www.mulierinstituut.nl
E info@mulierinstituut.nl | T @mulierinstituut

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
1.1	Doelstelling en onderzoeksvragen	4
1.2	Planningsinstrument zwembaden	4
1.3	Leeswijzer	5
2.	Context	6
2.1	Bevolkingsontwikkeling	6
2.2	Gemeentelijk beleid	8
2.3	Sport- en zwemdeelname	9
2.4	Trends en ontwikkelingen zwembadgebruik	10
3.	Zwemaanbod gemeente Vlaardingen	12
3.1	Capaciteit overdekte zwembaden	12
3.2	Programmering De Kulk	16
3.3	Conclusie	19
4.	Verzorgingsgebied	20
4.1	Herkomst bezoekers	20
4.2	Reisafstand	22
4.3	Zwembaden in de omgeving	23
4.4	Conclusie	24
5.	Behoefte aan overdekt zwemwater	25
5.1	Behoefte op basis van het huidige aanbod	25
5.2	Behoefte op basis van een voorbeeldprogrammering	32
5.3	Conclusie	34
6.	Toekomstscenario's	35
6.1	Zwembad De Kulk of gelijkwaardig zwembad in Vlaardingen	35
6.2	Zwembad De Kulk gaat dicht	36
6.3	Samenwerking met gemeente Schiedam	38
6.4	Conclusie	39
7.	Conclusie	40
	Bijlagen	42
	Bijlage 1 - Referenties	42
	Bijlage 2 - Lijst met gesprekspartners	42
	Bijlage 3 - Uitgangspunten planningsinstrument zwembaden	43
	Bijlage 4 - Voorbeeldprogrammering De Kulk	47
	Bijlage 5 - Voorbeeldprogrammering openbare zwembaden Maassluis en Schiedam	48

1. Inleiding

In de gemeente Vlaardingen is het openbare zwembad De Kulk gevestigd. Stichting Zwem- en Recreatiebad De Kulk is eigenaar en exploitant van dit zwembad, maar ontvangt wel een subsidie van de gemeente Vlaardingen voor de activiteiten die plaatsvinden in het zwembad. De gemeente wil door dit onderzoek inzicht krijgen in de behoefte aan zwemwater in de gemeente Vlaardingen, om zo gefundeerde besluiten te kunnen nemen over de toekomst van De Kulk. Om deze ontwikkelingen in regionaal perspectief te plaatsen wordt niet alleen de behoefte aan zwemwater in de gemeente Vlaardingen meegenomen, maar wordt ook naar Maassluis en Schiedam gekeken.

1.1 Doelstelling en onderzoeksvragen

Het doel van het onderzoek is als volgt: inzicht geven in de behoefte aan overdekt zwemwater in de gemeente Vlaardingen in 2020, 2030 en 2040, met inachtneming van de vraag naar en het aanbod aan zwemwater in de regio.

Hierbij horen de volgende deelvragen:

1. Wat is het huidige aanbod aan overdekt openbaar zwemwater in de gemeente Vlaardingen?
2. Wat is het verzorgingsgebied van zwembad De Kulk?
3. Wat zijn de ervaringen van betrokkenen met het huidige aanbod aan overdekt zwemwater in de gemeente Vlaardingen?
4. Wat is de huidige en toekomstige (2030 en 2040) vraag naar overdekt zwemwater in de gemeente Vlaardingen?
5. Op welke manier kan de behoefte aan overdekt zwemwater in de gemeente Vlaardingen in de toekomst ingevuld worden, mede gekeken naar vraag en aanbod in de regio?

In dit onderzoek staat het in kaart brengen van de behoefte aan overdekt zwemwater centraal. Zwemaanbod draait echter niet alleen om behoefte: ook zaken als exploitatie en onderhoud/renovatie van een zwembad spelen een rol bij keuzes voor de toekomst. Deze aspecten worden in dit onderzoek zijdelings meegenomen.

1.2 Planningsinstrument zwembaden

Om inzicht te geven in de huidige en toekomstige behoefte aan zwemwater wordt in dit onderzoek gebruikgemaakt van een planningsinstrument zwembaden. Dit planningsinstrument, dat is ontwikkeld door het Mulier Instituut, in samenwerking met de Koninklijke Nederlandse Zwembond (KNZB), Vereniging Sport en Gemeenten (VSG) en Werkgevers in Zwembaden en Zwemscholen (WiZZ), geeft op basis van landelijk verkregen data en lokaal beschikbare cijfers inzicht in het benodigde overdekte zwemwater, nu en in de toekomst. Aangezien zwemwater voor verschillende activiteiten ingezet kan worden, is het van belang niet één planningsnorm te hanteren, maar een instrument te gebruiken waarin verschillende activiteiten worden onderscheiden, die elk een eigen berekening krijgen. De activiteiten die worden onderscheiden zijn:

- leren zwemmen (leszwemmen en schoolzwemmen)
- zwemsport
- banenzwemmen
- doelgroepenzwemmen
- pretzwemmen

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 van dit onderzoek gaat over de context waarin dit onderzoek wordt uitgevoerd. Hierbij gaat het om ontwikkelingen in het inwoneraantal van de gemeente Vlaardingen, gemeentelijk beleid, en trends en ontwikkelingen op het gebied van sport- en zwemdeelname. Hoofdstuk 3 geeft inzicht in het aanbod van overdekt zwemwater in de gemeente Vlaardingen. Hierbij wordt zowel ingegaan op de beschikbare zwemwatercapaciteit als de programmering. In hoofdstuk 4 wordt het verzorgingsgebied van zwembad De Kulk in kaart gebracht door middel van afstandsanalyses en een analyse van de abonnementsgegevens. In hoofdstuk 5 wordt het planningsinstrument zwembaden ingezet om de (toekomstige) vraag naar zwemwater in Vlaardingen samen te brengen met het beschikbare aanbod. Ook wordt in dit hoofdstuk de lokale context in beeld gebracht per activiteit. Hoofdstuk 6 gaat over toekomstscenario's voor overdekt zwemwater in de gemeente Vlaardingen in relatie tot ontwikkelingen in de regio. Tot slot staan in hoofdstuk 7 de conclusie en aanbevelingen.

2. Context

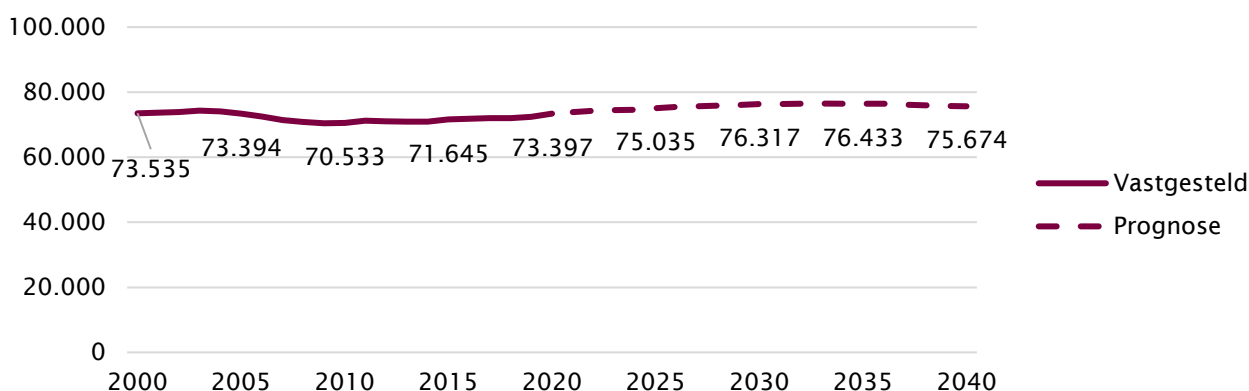
In dit hoofdstuk staat de context waarin het zwemonderzoek wordt uitgevoerd centraal. Hierbij wordt ingegaan op de ontwikkeling van de bevolking van de gemeente Vlaardingen en de regio, het gemeentelijk beleid en ontwikkelingen en trends in sport- en zwemdeelname.

2.1 Bevolkingsontwikkeling

Gemeente Vlaardingen

Het inwonertal van de gemeente Vlaardingen is vrij stabiel en zal in de toekomst licht stijgen. In de periode tussen 2000 en 2020 is er eerst een lichte daling van het inwonertal geweest, maar deze beweging is gekanteld. In 2020 is het inwonertal opnieuw ruim 73.000 (figuur 2.1). De verwachting is dat het inwonertal van de gemeente Vlaardingen zal stijgen: in 2030 worden ruim 76.000 inwoners verwacht. Dit loopt wel weer iets terug als we kijken naar de verwachting voor 2040 (75.674 inwoners)¹. In totaal wordt een bevolkingsgroei van 3 procent verwacht in 2040 ten opzichte van 2020.

Figuur 2.1 Bevolkingsontwikkeling gemeente Vlaardingen (in aantallen)

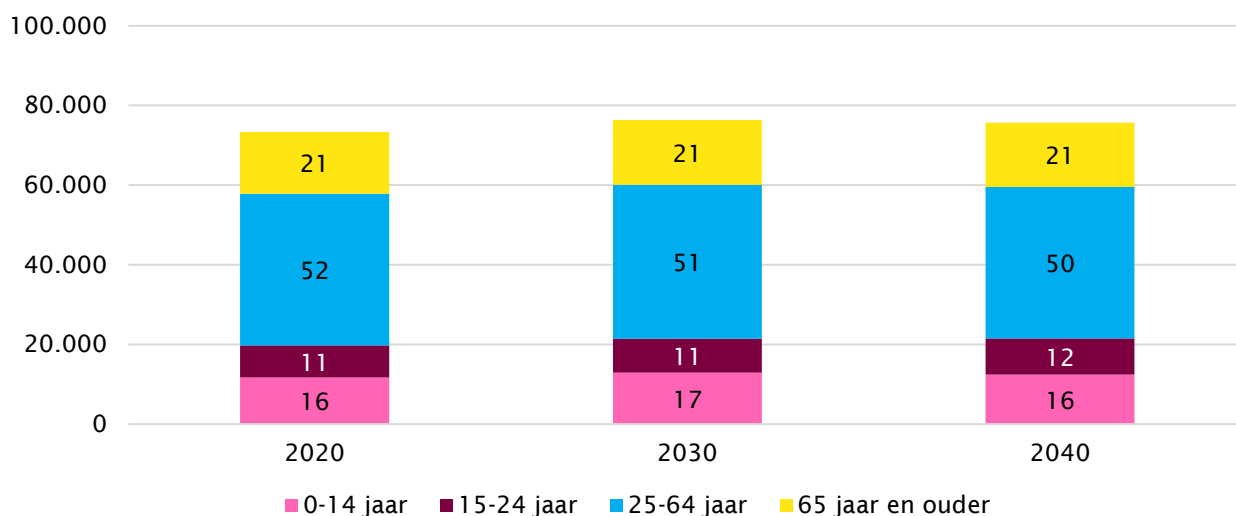

Bron: CBS, 2020; Kenniscentrum MVS, 2018. Bewerking: Mulier Instituut.

De stijging van het inwonertal in Vlaardingen is niet direct toe te wijzen aan een bepaalde leeftijdsgroep. De verhoudingen tussen de verschillende leeftijdsgroepen blijven in de toekomst vrijwel gelijk (figuur 2.2). In andere gemeenten in Nederland is in de prognoses voor 2040 vaak een duidelijke vergrijzing te zien. Dit is in Vlaardingen niet aan de orde.

¹ In de bevolkingsprognose die voor dit onderzoek is gebruikt, is de nieuwe woningbouw in de gemeente Vlaardingen nog niet volledig meegenomen. Dit betekent dat de uitkomsten van de behoefteberekeningen in dit onderzoek gebaseerd zijn op een bevolkingsprognose die wat lager is dan de verwachtingen.

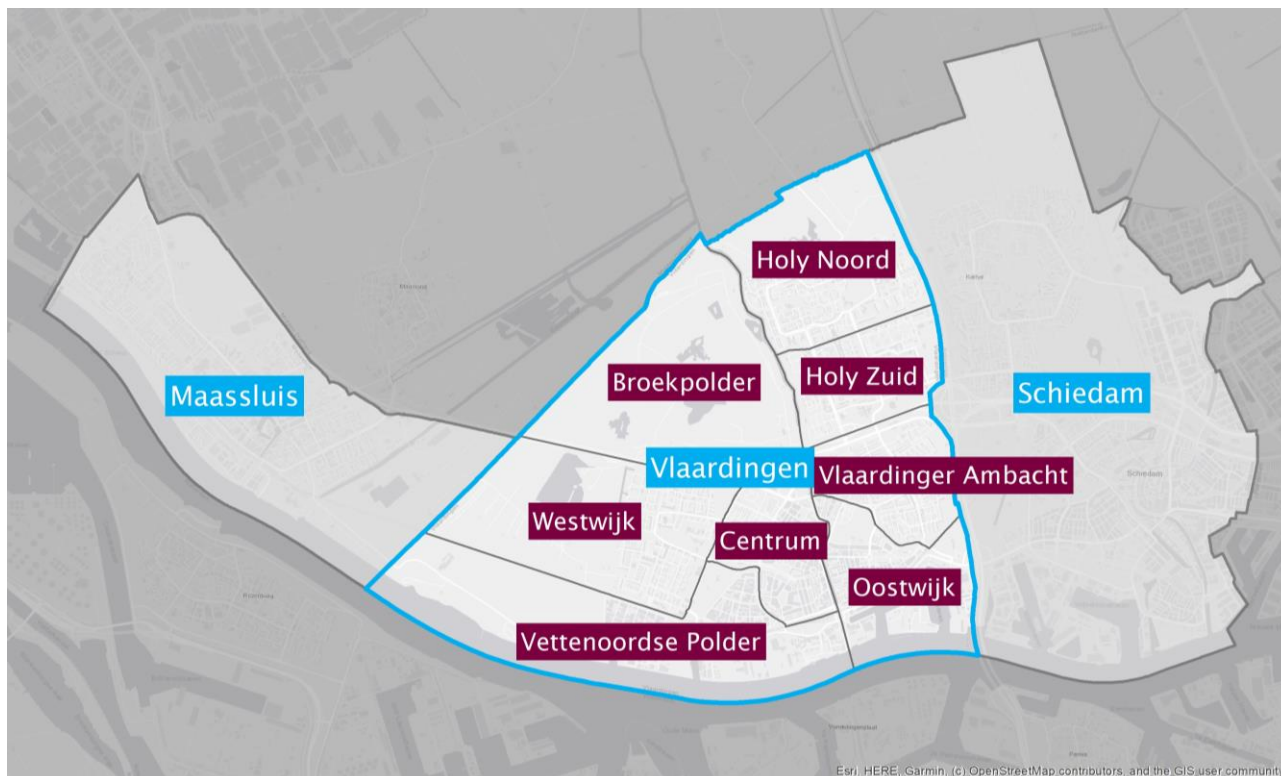
Figuur 2.2 Bevolking gemeente Vlaardingen naar leeftijdscategorie in 2020, 2030 en 2040 (in aantallen en procenten)

Bron: CBS, 2020; Kenniscentrum MVS, 2018. Bewerking: Mulier Instituut.

De gemeente Vlaardingen is op te delen in verschillende wijken (kaart 2.1). Van deze wijken zijn geen prognoses beschikbaar, maar er kan wel inzicht worden gegeven in de huidige verdeling van de inwoners over de gemeente (tabel 2.1).

Kaart 2.1 Gemeente Vlaardingen, uitgesplitst naar wijken, en de gemeenten Maassluis en Schiedam

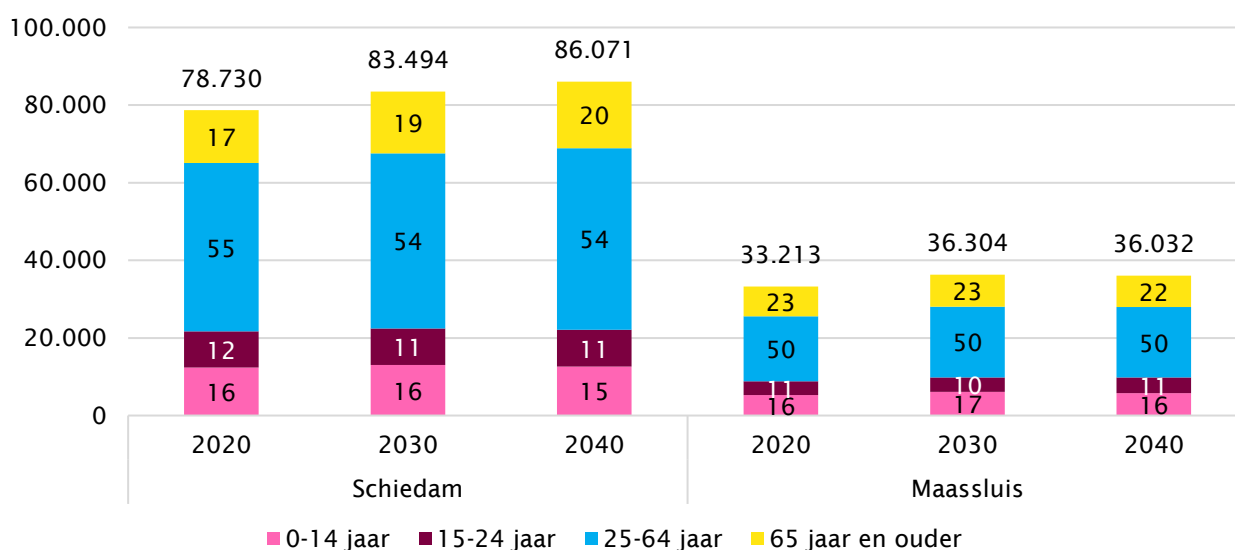
Tabel 2.1 Inwonertal gemeente Vlaardingen 2020, uitgesplitst naar wijk

	2020
Centrum	15.360
Holy Noord	13.250
Vlaardinger Ambacht	12.820
Westwijk	12.560
Holy Zuid	10.855
Oostwijk	7.405
Vettenoordse Polder	1.120
Overig	17
Broekpolder	10
Totaal	73.397

Gemeenten Schiedam en Maassluis

In dit onderzoek wordt niet alleen naar de gemeente Vlaardingen gekeken, maar spelen ook ontwikkelingen in de buurgemeenten Schiedam en Maassluis een rol. Figuur 2.3 geeft inzicht in de verwachte bevolkingsontwikkeling van de gemeenten Schiedam en Maassluis. In Schiedam zal de bevolking naar verwachting tussen 2020 en 2040 met ongeveer 9 procent groeien. Deze groei vindt in alle leeftijdsgroepen plaats, maar is sterker bij de groep 65-plussers. Ten opzichte van de andere leeftijdsgroepen groeit het aantal kinderen in de leeftijd 0 tot 14 jaar minder hard, maar ook in deze groep is een absolute stijging te zien. In Maassluis zal de bevolking naar verwachting met ruim 8 procent groeien tussen 2020 en 2040. Ook in deze gemeente groeien alle leeftijdsgroepen. Het percentage ouderen (65 jaar en ouder) is in Maassluis iets hoger dan in de andere twee gemeenten.

Figuur 2.3 Bevolking gemeenten Schiedam en Maassluis naar leeftijdscategorie in 2020, 2030 en 2040 (in aantallen en procenten)

Bron: CBS, 2020; Kenniscentrum MVS, 2018. Bewerking: Mulier Instituut.

2.2 Gemeentelijk beleid

De gemeente Vlaardingen zet er met behulp van het sportakkoord en de Kadernota Sport en Bewegen op in iedere Vlaardinger de mogelijkheid te geven om te sporten en bewegen. Inclusie is een belangrijk onderwerp in de gemeente. Het aantal kinderen in armoede is in Vlaardingen relatief hoog en er wonen relatief veel kinderen met overgewicht in de gemeente. Het is van belang dat alle inwoners van

Vlaardingen deel kunnen nemen (Sportakkoord Vlaardingen, 2019; Gemeente Vlaardingen, 2019). Vanuit deze visie is het van groot belang dat er voldoende en betaalbare sportaccommodaties zijn. Er zijn geen specifieke doelstellingen op het gebied van zwemmen en zwembaden opgenomen.

De gemeente Vlaardingen is geen eigenaar van zwembad De Kulk. In de planvorming rond de bouw van het zwembad is besloten dat eigendom, beheer en exploitatie bij Stichting Zwem- en Recreatiebad De Kulk zouden worden neergelegd. De gemeente is wel eigenaar van de grond waarop het zwembad is gebouwd. Zij steunt het zwembad jaarlijks via een activiteitsubsidie. Deze bijdrage is vanwege bezuinigingen bij de gemeente in 2014 sterk gedaald en bedraagt nu ongeveer 400.000 euro per jaar.

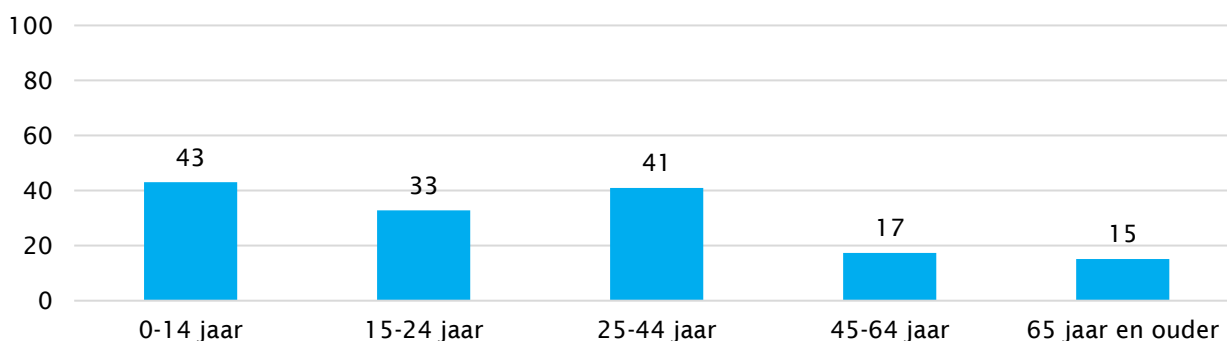
In de gemeente Vlaardingen wordt schoolzwemmen aangeboden aan leerlingen van groep 5 (soms in combinatie met groep 4 of 6) van de basisschool. Van de 26 basisscholen in Vlaardingen nemen er 19 deel aan het schoolzwemmen. Voor alle scholen vindt het schoolzwemmen in De Kulk plaats. Kinderen nemen eens in de twee weken gedurende 45 of 60 minuten deel aan schoolzwemmen. Het schoolzwemmen is ingericht als een natte gymnastiekles. Voor kinderen die nog niet alle zwemdiploma's hebben is het mogelijk het A-, B- of C-diploma te halen tijdens het schoolzwemmen.

2.3 Sport- en zwemdeelname

Nederland

Het landelijke sportdeelnamecijfer voor maandelijkse deelname van volwassenen is al een aantal jaren stabiel (ongeveer 75%). De landelijke zwemdeelname voor volwassenen ligt op 26 procent en is sterk leeftijdsafhankelijk. De zwemdeelname neemt sterk af naarmate men ouder wordt. 25- tot 44-jarigen zwemmen het meest: twee op de vijf zwemmen wel eens in een overdekt zwembad (figuur 2.4). Bij ouderen in de leeftijd 65-plus is dit slechts één op de acht. Welke activiteit men uitvoert verschilt per leeftijdsgroep. Ouderen (65+) doen bijvoorbeeld vaker aan doelgroepenzwemmen en minder vaak aan pretzwemmen, terwijl volwassenen in de leeftijd van 25 tot 44 jaar juist vaker aan pretzwemmen en banenzwemmen doen. Daarnaast is er een verschil in frequentie. Recreatieve zwemmers zwemmen minder vaak dan bijvoorbeeld banenzwemmers (Floor, Wezenberg-Hoenderkamp & Hoekman, 2020).

Figuur 2.4 Zwemdeelname naar leeftijd (minimaal één keer gezwommen in een overdekt zwembad in Nederland; in procenten)

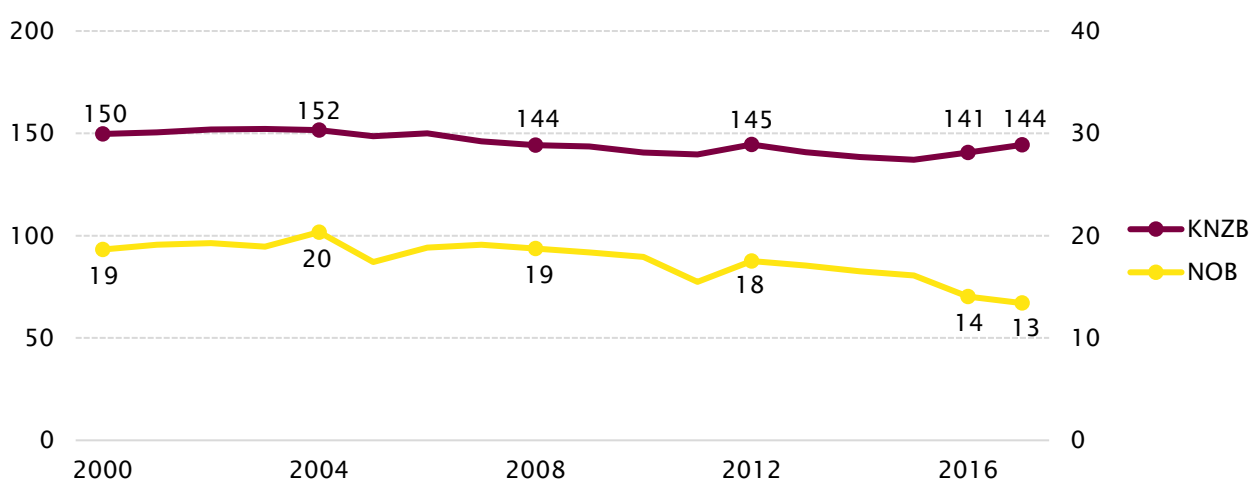
Bron: Floor et al., 2020.

Van de georganiseerde zwemsport kan een meer specifiek beeld worden verkregen door te kijken naar het lidmaatschap van de Koninklijke Nederlandse Zwembond (KNZB), de Reddingsbrigade en de Nederlandse Onderwatersport Bond (NOB). Het aantal leden van de KNZB is de laatste jaren gestegen, na een aantal jaar van daling. In 2015 waren 138.000 leden aangesloten bij de KNZB; in 2017 waren dat er 144.000

(figuur 2.5). Het gaat hierbij om bijna 67.000 senioren (18 jaar en ouder) en ruim 77.000 junioren (t/m 17 jaar).

In dezelfde figuur staan ook de ledenaantallen van de NOB. Bij deze bond is sprake van een daling van het ledental, van bijna 19.000 leden in 2000 naar 13.500 leden in 2017. In 2017 kende de bond ruim 12.000 seniorleden en bijna 1.500 juniorleden. Het aantal junioren is sinds 2000 gestegen (+51%), terwijl het aantal senioren is gedaald (-29%). In de figuur zijn de ledentallen van de Reddingsbrigade Nederland niet opgenomen. Deze zijn sinds 2012 bijgehouden en laten een stabiel aantal zien van ongeveer 23.000 leden die bij de bond zijn aangesloten. In de ledenaantallen is wel een verschuiving te zien naar meer senioren (+30%) en minder junioren (-23%).

Figuur 2.5 Aantal lidmaatschappen bij de Koninklijke Nederlandse Zwembond (KNZB; linkeras) en de Nederlandse Onderwatersport Bond (NOB; rechteras) in de periode 2000–2017 (aantallen x 1.000)

Bron: NOC*NSF, 2000-2017. Bewerking: Mulier Instituut.

Vlaardingen

In Vlaardingen ligt de maandelijkse sportdeelname lager dan het landelijk gemiddelde van 75 procent, namelijk op 64 procent (Kenniscentrum MVS, 2018). De belangrijkste redenen dat inwoners van Vlaardingen niet sporten zijn: geen tijd, geen zin en gezondheidsproblemen. Ook in de georganiseerde sport blijft de deelname in Vlaardingen achter bij de landelijke deelname. Gemiddeld is bijna 25 procent van de Nederlandse bevolking lid van een of meerdere sportbonden. In Vlaardingen ligt dit op bijna 20 procent van de inwoners (RIVM, 2020a). Specifiek voor de zwemsport is dit verschil niet te zien. Landelijk is 0,8 procent van de bevolking aangesloten bij een KNZB-zwemvereniging. In Vlaardingen ligt dit percentage op 1 procent. Dit houdt in dat ongeveer 700 inwoners van de gemeente Vlaardingen lid zijn van een KNZB-vereniging. In de omliggende gemeenten Maassluis en Schiedam zijn juist relatief minder inwoners lid van een KNZB-vereniging: in Maassluis slechts 0,3 procent van de inwoners en in Schiedam 0,4 procent (RIVM, 2020b).

2.4 Trends en ontwikkelingen zwembadgebruik

In het gebruik van zwembaden zijn de afgelopen jaren enkele trends te herkennen die impact hebben op de behoefte aan zwemwater voor de verschillende activiteiten die in een zwembad plaats kunnen hebben. In deze paragraaf wordt ingegaan op enkele relevante trends.

Individueel sporten

Individueel sporten is de laatste jaren sterk in opkomst (Van den Dool, 2019a). In zwembaden is het individueel sporten voornamelijk terug te zien in de behoefte aan banenzwemmen. De klant wil meer flexibiliteit in de tijdsbesteding. Een vaste sportactiviteit op een door een ander bepaald tijdstip past daar niet altijd meer bij. Om de klant hierin tegemoet te komen kiezen veel zwembaden voor banenzwemuren op aantrekkelijke momenten, zoals in de ochtend tussen 7:00-9:00 uur, tussen de middag van 12:00-13:00 uur en in de avonden. In sommige zwembaden is zelfs de hele dag zwemwater beschikbaar voor banenzwemmen en kan de klant dit op ieder moment van de dag in (een deel van) het zwembad doen. Deze flexibiliteit past erg goed bij de wensen van de individuele sporter.

Vergrijzing

Qua bevolkingsontwikkeling speelt de vergrijzing van de bevolking een grote rol in de behoefte aan sportaanbod. Ouderen zijn tegenwoordig langer sportief actief dan voorheen en dit is ook terug te zien in de vraag naar sportactiviteiten vanuit deze groep (Van den Dool, 2019b). Zwemmen is bij uitstek een sport die goed door ouderen kan worden beoefend. Hier liggen nog kansen in de toekomst. De activiteit is qua belasting vaak minder zwaar dan andere sporten en er is goed in te spelen op het niveau van de doelgroep. Hierbij moet wel de kanttekening worden gemaakt dat ouderen over het algemeen actiever zijn geworden in het leven. Er wordt langer doorgewerkt en ouderen doen veel vrijwilligerswerk (CBS, 2017). Dat betekent dat ouderen niet altijd overdag naar het zwembad kunnen gaan voor hun sportactiviteit. Ook voor deze groep is aanbod in de avonden en in het weekend van belang.

Blijven zwemmen

Binnen de zwembranche ligt de afgelopen jaren een sterke nadruk op het thema 'blijven zwemmen'. Het idee is dat een kind na het behalen van een zwemdiploma vaardigheden heeft opgedaan die onderhouden moeten worden (NRZ, z.j.). Een zwemsportvereniging kan een goede manier zijn om te blijven zwemmen. Ook zwembaden kunnen 'blijven zwemmen' stimuleren door middel van eigen aanbod, in de vorm van bijvoorbeeld survivallessen of zeemeerminzwemmen. Ook recreatief zwemmen is belangrijk in dit kader. Enkele jaren is er minder aandacht geweest voor het recreatieve zwemmen en zijn zwembaden vooral functioneel ingericht om te voorzien in de behoefte aan leszwemmen, zwemsport en banenzwemmen. Met het concept 'blijven zwemmen' is er echter weer meer aandacht gekomen voor de mogelijkheid om incidenteel gebruik te maken van het zwembad. Om recreatief zwemmen op een aantrekkelijke manier aan te bieden moet de aanbieder creatief zijn. Daarbij valt te denken aan thema-avonden of een nieuwe uitdaging in het zwembad door bijvoorbeeld een nieuwe glijbaan. Ook lijkt de afgelopen jaren een goede mix tussen binnen- en buitenaanbod van belang te zijn. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een ligweide met spraypark, zodat de bezoeker bij mooi weer ook naar buiten kan.

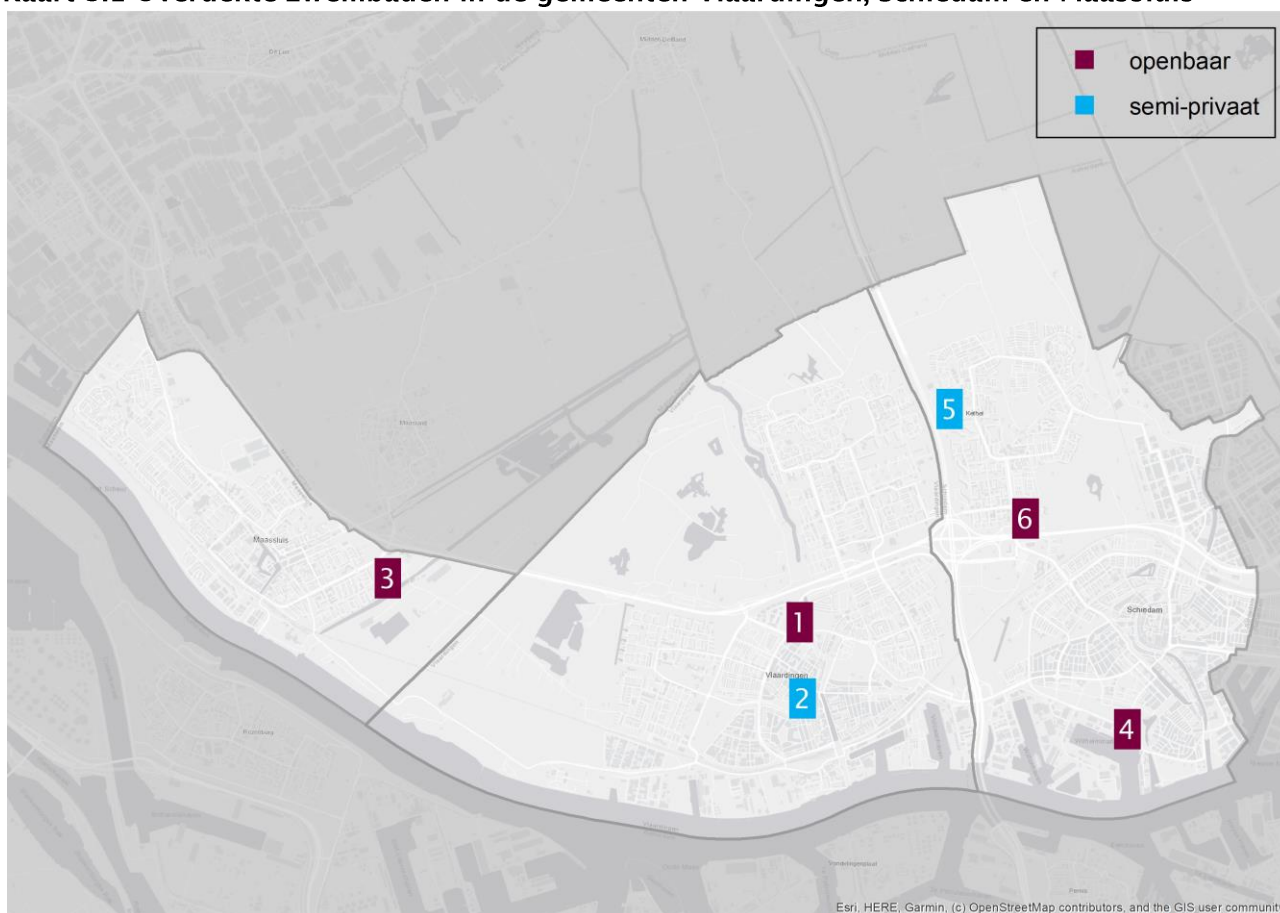
3. Zwemaanbod gemeente Vlaardingen

3.1 Capaciteit overdekte zwembaden

In de gemeente Vlaardingen zijn twee zwembaden gevestigd: Zwem- en Recreatiebad De Kulk en het zwembad van Zwemschool Arons in de Waalstraat. Stichting Zwem- en Recreatiebad De Kulk is eigenaar en exploitant van zwembad De Kulk en ontvangt jaarlijks een activiteitsubsidie van de gemeente. Zwembad de Kulk is in 1997 geopend en bestaat uit drie zwembassins: een wedstrijdbassin van 25 meter lang en zes banen breed (15 meter) met springplank, een doelgroepenbassin van 25 meter lang en vijf banen breed (12,5 meter) met beweegbare bodem, en een recreatiebassin van 150m². In het recreatiebassin komt een 45 meter lange glijbaan uit en is een bruisend watergordijn te vinden.

Zwemschool Arons is eigenaar van het zwembad in de Waalstraat. Het zwembad bestaat uit een klein zwembassin van tien bij vier meter met een hoge temperatuur (33 graden). Het zwembad wordt alleen ingezet voor activiteiten van de zwemschool, zoals zwemles en ouder-kindzwemmen. In dit onderzoek wordt de capaciteit zwemwater meegenomen als de behoefte voor leswemmen of voor doelgroepenzwemmen centraal staat. Op kaart 3.1 is te zien waar deze twee zwembaden zich bevinden in de gemeente.

Kaart 3.1 Overdekte zwembaden in de gemeenten Vlaardingen, Schiedam en Maassluis

Legenda: 1. Zwem- en Recreatiebad De Kulk; 2. Zwemschool Arons; 3. Sport- en recreatiebad Dol-fijn; 4. Zwembad Zuid; 5. DrieMaasStede; 6. Sport- en recreatiebad Groenord.

Kaartvervaardiging: Mulier Instituut.

Niet al het zwemwater is geschikt voor alle activiteiten (leren zwemmen, zwemsport, banenzwemmen, doelgroepen zwemmen en pretzwemmen) en soms vinden activiteiten plaats in zwemwater dat daar eigenlijk niet geschikt voor is. Zo geldt voor de zwemsport bijvoorbeeld dat de temperatuur maximaal 28 graden mag zijn en is voor banenzwemmen minimaal een 20-meterbassin noodzakelijk (Floor et al., 2020; bijlage 3 tabel b3.1). In tabel 3.1 is te zien welk zwemwater in de gemeente Vlaardingen geschikt is voor welke activiteiten.

Tabel 3.1 Capaciteit (in m²) overdekt zwemwater in de gemeente Vlaardingen uitgesplitst naar activiteit

	De Kulk			Zwemschool Arons	Totaal gemeente Vlaardingen
	Wedstrijd-bassin	Doelgroepen-bassin	Recreatie-bassin		
Oppervlakte overdekt zwemwater (m ²)					
Leren zwemmen	375	312,5	150	40	877,5
Zwemsport	375	0	0	0	375
Banenzwemmen	375	312,5	0	0	687,5
Doelgroepen zwemmen	0	312,5	150	40	502,5
Pretzwemmen	0	312,5	150	0	462,5

Bron: Stichting Zwem- en Recreatiebad De Kulk, 2020; Zwemschool Arons, 2020. Bewerking: Mulier Instituut.

De activiteit leren zwemmen bestaat uit leswemmen en schoolzwemmen. Leszwemmen zijn de uren waarop kinderen oefenen om het zwem-ABC te halen. Schoolzwemmen bestaat uit uren waarop scholen gebruikmaken van het zwembad, al dan niet met als doel dat kinderen het zwemdiploma halen. In Vlaardingen wordt in De Kulk en bij zwemschool Arons zwemles aangeboden. In De Kulk zijn het wedstrijdbassin en doelgroepenbassin geschikt voor leswemmen. Het recreatiebassin is te ondiep en wordt ingezet voor activiteiten als watergewinning bij de zwemles. Het zwembad van zwemschool Arons is qua oppervlakte aan de kleine kant voor de zwemles, maar wordt hiervoor wel gebruikt. In De Kulk wordt ook schoolzwemmen aangeboden. Voor deze activiteit worden het wedstrijdbassin en het doelgroepenbassin ingezet. Het zwemwater bij Zwemschool Arons wordt niet gebruikt voor het schoolzwemprogramma van de gemeente. Wel huurt een school zwemwater in dit zwembad.

Zwemsport bestaat uit activiteiten die te maken hebben met zwemmen in verenigingsverband. Dit kan een competitief karakter hebben, maar dat hoeft niet. Sporten die worden meegenomen in dit onderzoek zijn: wedstrijd- en masterzwemmen, waterpolo, duiken, schoonspringen, synchroonzwemmen en zwemmend redden. Het wedstrijdbassin in De Kulk is geschikt voor deze activiteiten. Het doelgroepenbassin is niet geschikt: dit bassin heeft wel de juiste afmetingen, maar de temperatuur (29 graden) is te hoog. In de praktijk wordt het zwembad wel ingezet zwemsportactiviteiten.

Banenzwemmen is een activiteit die veelal individueel wordt beoefend en vaak is gericht op het in stand houden of bevorderen van de conditie. Banenzwemmen wordt op diverse niveaus beoefend: zowel op een laagdrempelige manier, waarbij mensen ook (of grotendeels) komen zwemmen voor het sociale aspect, als op een meer sportieve manier, waarbij mensen soms meerdere keren per week banenzwemmen. Het wedstrijdbassin en het doelgroepenbassin in De Kulk zijn geschikt voor deze activiteiten.

Doelgroepen zwemmen is een verzamelnaam voor veel verschillende activiteiten in het zwembad waarbij een instructeur lesgeeft aan volwassenen of kinderen. Typische voorbeelden zijn activiteiten als aquasporten, Meer Bewegen Voor Ouderen, ouder-kindzwemmen en therapiezwemmen. Vanwege de diversiteit van deze activiteiten kan de gewenste of benodigde temperatuur en diepte van het bassin sterk verschillen. In De Kulk vinden doelgroepactiviteiten alleen plaats in het doelgroepen- en recreatiebassin.

Het wedstrijdbassin is minder geschikt voor deze activiteit, omdat het zwemwater daar kouder is. Met name het doelgroepenbassin van De Kulk is erg geschikt voor deze activiteiten, vanwege de beweegbare bodem en de temperatuur van het bassin.

In dit onderzoek duidt de term pretzwemmen op de uren dat er recreatief kan worden gezwommen, maar waar dit geen banenzwemmen of doelgroepactiviteit betreft. Pretzwemmen wordt idealiter aangeboden in een zwembad met mogelijkheden tot vermaak. Denk hierbij aan een recreatief bassin met attractieve vormen, een stroomversnelling of een glijbaan. Pretzwemmen in een niet-recreatief bassin kan aantrekkelijk worden gemaakt door speelattributen in het water aan te bieden. Voor volwassenen kunnen faciliteiten als whirlpool of sauna aanwezig zijn. In de zomer speelt ook de mogelijkheid tot zwemmen in de open lucht een belangrijke rol. De Kulk beschikt over een klein recreatiebassin met een glijbaan en speelelementen, maar heeft geen buitengedeelte. Er is ook geen apart openluchtzwembad in de gemeente. Uit de monitor sport en bewegen blijkt dat inwoners een buitenbad noemen als voorziening die zij in de gemeente missen (Kenniscentrum MVS, 2018).

Zwembaden in de omgeving

Naast zwembad De Kulk en zwemschool Arons is er in de directe omgeving van Vlaardingen nog een aantal zwembaden te vinden, namelijk in de buurgemeenten Schiedam en Maassluis. De locaties van deze zwembaden zijn in kaart gebracht in kaart 3.1. Tabel 3.2 geeft de capaciteit zwemwater in buurgemeenten weer dat, op basis van de definitie van geschikt zwemwater, geschikt is voor de vijf onderscheiden activiteiten.

Schiedam beschikt over twee openbare zwembaden, zwembad Groenoord en zwembad Zuid, en één niet-openbaar zwembad, Driemaasstede, waar zwemles wordt aangeboden. Zwembad Groenoord heeft eenzelfde karakter als De Kulk, zwembad Zuid is wat kleiner en beschikt over een vierbaans 25-meterbassin en een klein instructiebassin. Schiedam heeft iets meer inwoners dan Vlaardingen. In Schiedam wordt er, op de activiteit banenzwemmen na, voor elke activiteit meer geschikt zwemwater aangeboden dan in Vlaardingen.

In Maassluis is één openbaar zwembad gelegen: zwembad Dol-fijn. Maassluis heeft ook aanzienlijk minder inwoners dan Vlaardingen. Het aanbod in Maassluis is voor doelgroepenzwemmen en pretzwemmen groter (in oppervlakte), maar voor leren zwemmen en banenzwemmen kleiner. Het aanbod voor de zwemsport is qua oppervlakte voor beide gemeenten gelijk. Per 100 inwoners is er in Vlaardingen minder geschikt zwemwater beschikbaar voor elke activiteit dan in de buurgemeenten, behalve voor banenzwemmen, waarvoor in Vlaardingen iets meer zwemwater beschikbaar is per 100 inwoners dan in Schiedam.

Tabel 3.2 Capaciteit (in m²) overdekte zwembaden gemeente Vlaardingen, Schiedam en Maassluis (in totaal en per 100 inwoners)

	Vlaardingen	Schiedam	Maassluis
Inwonertal	73.397	78.730	33.213
Aantal zwembaden	2	3	1
Oppervlakte overdekt zwemwater (m ²)			
Leren zwemmen	878	825	637
Zwemsport	375	625	375
Banenzwemmen	688	625	375
Doelgroepen zwemmen	503	825	637
Pretzwemmen	463	839	637
Oppervlakte per 100 inwoners (m ²)			
Leren zwemmen	1,2	1,1	1,9
Zwemsport	0,5	0,8	1,1
Banenzwemmen	0,9	0,8	1,1
Doelgroepen zwemmen	0,7	1,1	1,9
Pretzwemmen	0,6	1,1	1,9

Bron: uitvraag Mulier Instituut bij verschillende zwembaden.

Vergelijking van Vlaardingen met referentiegemeenten

In deze paragraaf wordt een vergelijking gemaakt met gemeenten die qua inwonertallen en stedelijkheid overeenkomen met de gemeente Vlaardingen (Gouda, Leidschendam-Voorburg, Purmerend). Hierbij wordt uitgegaan van de definitie van geschikt zwemwater, niet van de daadwerkelijk geprogrammeerde activiteiten in de zwembaden. De gemeente Gouda lijkt qua aantal zwembaden op Vlaardingen. Ook in deze gemeente is er één openbaar zwembad en één zwembad dat wordt ingezet voor les- en doelgroepen zwemmen. Het belangrijkste verschil tussen De Kulk en het openbare zwembad in Gouda is dat dit laatste beschikt over een wedstrijdbassin dat geschikt is voor waterpolowedstrijden op hoog niveau (33x25 meter). In Vlaardingen is het wedstrijdbassin wat kleiner (25x15 meter). In Gouda is vanwege de omvang van het wedstrijdbassin ook meer zwemwater beschikbaar voor leren zwemmen en banenzwemmen. In de gemeente Leidschendam-Voorburg zijn twee openbare zwembaden en één zwembad bij een sportcentrum gevestigd. De beschikbare capaciteit zwemwater per 100 inwoners is hoger dan in de gemeente Vlaardingen. De capaciteit voor de zwemsport blijft wat achter in deze gemeente, doordat de temperatuur van een van de zwembaden te hoog is (29 graden) om volgens de richtlijngeschikt te zijn de zwemsport. In de praktijk wordt verwacht dat dit zwembad, net als in Vlaardingen, wel voor deze activiteit zal worden gebruikt. De gemeente Purmerend beschikt over één openbaar zwembad. Het wedstrijdbassin en het doelgroepenbassin zijn vergelijkbaar met De Kulk, maar dit zwembad heeft daarnaast een groter recreatiegedeelte met twee buitenbassins.

Tabel 3.3 Capaciteit (in m²) overdekte zwembaden in Vlaardingen en referentiegemeenten, totaal en per 100 inwoners

	Vlaardingen	Gouda	Leidschendam-Voorburg	Purmerend
Inwonertal	73.397	73.181	75.425	80.117
Aantal zwembaden	2	2	3	1
Oppervlakte overdekt zwemwater (m ²)				
Leren zwemmen	878	1.432	1.022	625
Zwemsport	375	1.200	375	375
Banenzwemmen	688	1.200	950	625
Doelgroepen zwemmen	503	607	950	750
Pretzwemmen	463	535	950	750
Oppervlakte per 100 inwoners (m ²)				
Leren zwemmen	1,2	2,0	1,4	0,8
Zwemsport	0,5	1,6	0,5	0,5
Banenzwemmen	0,9	1,6	1,3	0,8
Doelgroepen zwemmen	0,7	0,8	1,3	0,9
Pretzwemmen	0,6	0,7	1,3	0,9

Bron: navraag Mulier Instituut bij verschillende zwembaden in 2020.

Bewerking: Mulier Instituut.

3.2 Programmering De Kulk

Aanbod bestaat niet alleen uit vierkante meters zwemwater, maar ook uit de openstelling van het zwembad voor verschillende activiteiten, oftewel de programmering van een zwembad. Om inzicht te krijgen in de activiteiten die in zwembad De Kulk worden aangeboden, is een analyse gemaakt van de programmering van het zwembad². De programmering van zwemschool Arons is niet geanalyseerd, omdat dit een commerciële zwemschool met eigen aanbod is. De gemeente heeft geen subsidierelatie met de zwemschool.

In deze analyse wordt weergegeven hoeveel procent van de uren tussen 7:00 en 22:00 uur er activiteiten plaatsvinden in het zwembad. In de praktijk is een zwembad meestal niet al deze uren geopend, maar dit geeft wel de mogelijkheid om de bezette uren van verschillende zwembaden met elkaar te vergelijken. De Kulk is ook al voor 7:00 uur 's ochtends geopend voor de zwemsport. Deze uren zijn niet meegenomen in het berekende percentage. In tabel 3.4 is een vergelijking te zien tussen het gemiddelde percentage per bassin³ en de percentages van De Kulk. Het percentage van de tijd dat er in het wedstrijdbassin van De Kulk activiteiten worden geprogrammeerd, is gelijk aan het gemiddelde. Voor het doelgroepenbassin ligt het percentage van De Kulk wat hoger dan het gemiddelde. Bij recreatiebassins verschillen de percentages geprogrammeerde uren zo sterk dat hier geen uitspraak over kan worden gedaan.

² Voor het in kaart brengen van de programmering is gebruikgemaakt van rooster dat de zwembaddirecteur heeft aangeleverd. Dit rooster geeft de programmering weer in een normale week in 2020. Beperkingen in de roostering door coronamaatregelen zijn niet meegenomen.

³ Op basis van data van 21 zwembaden, verzameld via analyses van programmeringen in eerdere behoefteonderzoeken.

Tabel 3.4 Percentage van de doordeweekse uren tussen 7:00–22:00 uur dat zwembaden aanbod programmeren (in procenten)

	Gemiddelde	De Kulk
Wedstrijdbassin	76%	76%
Doelgroepen-/Instructiebassin	63%	71%
Recreatiebassin	n.v.t.	40%

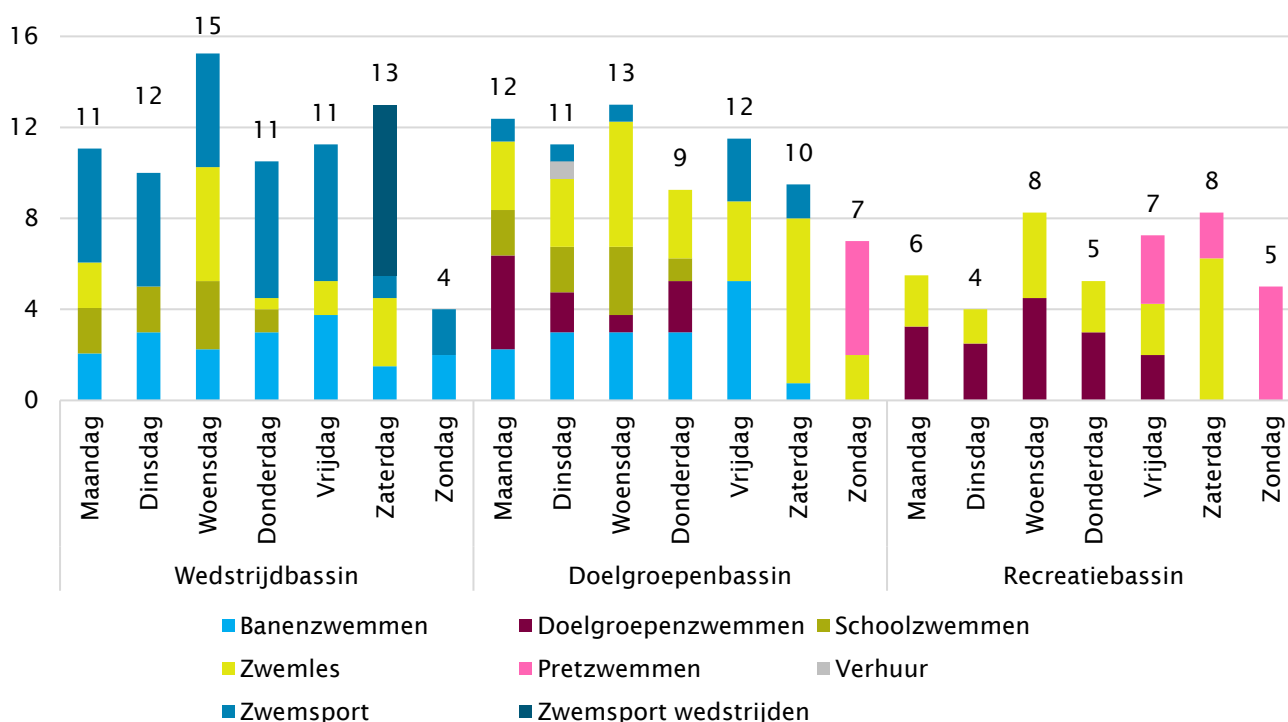
De activiteiten die in De Kulk worden aangeboden zijn erg divers (figuur 3.1). Deze activiteiten worden niet alleen door zwembad De Kulk zelf aangeboden: diverse organisaties en verenigingen huren zwemwater in het zwembad om activiteiten aan te bieden. Zwemlessen worden bijvoorbeeld ook aangeboden door Zwemvereniging Vlaardingen & Schiedam (ZVVS), de Vlaardingse Reddingsbrigade (VRB), Zwemschool Arons, Zwemschool Turbo en Aquajoy. Doelgroepactiviteiten worden ook aangeboden door Stichting Het Startblok (aangepast zwemmen). Daarnaast bieden ZVVS (waterpolo, wedstrijdzwemmen, trimzwemmen en onderwaterhockey), Vlaardingse Reddingsbrigade (zwemmend redden en onderwaterhockey), Triatlonvereniging Rijnmond en Haaifive Scuba Diving verschillende elementen van de zwemsport aan. In de figuur zijn, naast de activiteiten die De Kulk zelf aanbiedt, dus ook de activiteiten van deze organisaties en verenigingen meegenomen.

Het wedstrijd- en het doelgroepenbassin zijn meer uren in de week geprogrammeerd dan het recreatiebassin. In het wedstrijdbassin vinden banenzwemmen, les- en schoolzwemmen en zwemsport plaats. Voor zwemsport zijn de meeste uren ingeroosterd in dit bassin.

In het doelgroepenbassin is ruimte voor alle vijf de verschillende activiteiten: leren zwemmen, zwemsport, banenzwemmen, doelgroepenzwemmen en pretzwemmen. De pretzwemuren zijn beperkt tot alleen de zondag. In dit bassin wordt veel uren zwemles aangeboden. Opvallend is dat er ook zwemsport in dit bassin plaatsvindt. Op basis van de definitie van geschikt zwemwater hebben we namelijk geconcludeerd dat de watertemperatuur daarvoor aan de hoge kant is. De doelgroepactiviteiten die in De Kulk worden aangeboden zijn erg divers. Er wordt aquasporten op diverse niveaus aangeboden, er vindt ouder-kindzwemmen en peuterzwemmen plaats en een doelgroep aangepast zwemmen maakt gebruik van het zwembad.

In het recreatiebassin worden zwemles, doelgroepactiviteiten en pretzwemmen aangeboden. Het bassin heeft maar een beperkte oppervlakte en een onregelmatig vorm, waardoor er niet veel deelnemers gelijktijdig van dit bassin gebruik kunnen maken.

Figuur 3.1 Programmering De Kulk in Vlaardingen per dag en per bassin o.b.v. het rooster in 2020⁴ (in uren)

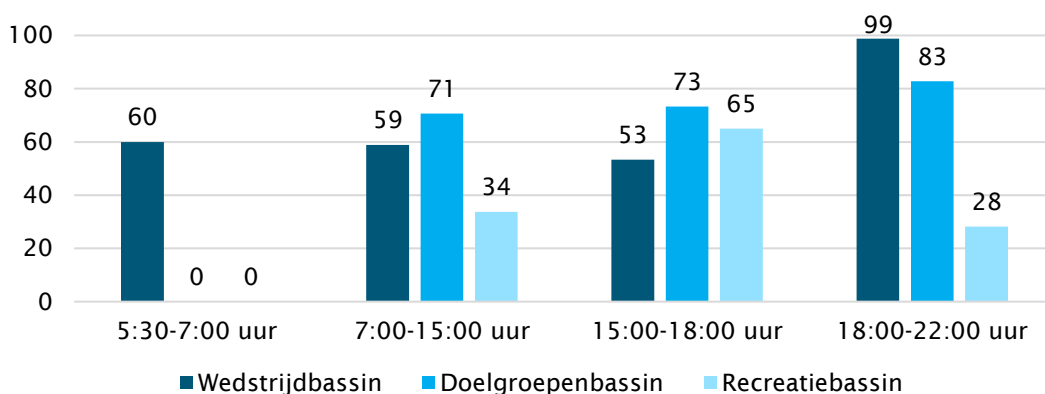

Bron: Stichting Zwem- en Recreatiebad De Kulk, 2020. Bewerking: Mulier Instituut.

De Kulk is, zoals gezegd, niet op alle momenten geprogrammeerd. Om een beter inzicht te krijgen in de drukke momenten in het zwembad is de doordeweekse programmering voor de verschillende bassins in verschillende tijdvakken geanalyseerd (figuur 3.2). Voor 7:00 uur wordt alleen het wedstrijdbassin ingezet, voor de zwemsport. Voor de andere activiteiten is het niet aantrekkelijk om zo vroeg in de ochtend al gebruik te maken van het zwembad. Overdag (7:00-15:00 uur) wordt het doelgroepenbassin iets meer ingezet dan het wedstrijdbassin: doelgroepactiviteiten vinden vaker overdag plaats. Ook in de middag (15:00-18:00 uur) wordt het doelgroepenbassin, met het recreatiebassin, wat meer ingezet voor activiteiten als leszwemmen. Door de hogere temperatuur van deze bassins en de beweegbare bodem in het doelgroepenbassin zijn deze bassins beter geschikt voor lesactiviteiten dan het wedstrijdbassin. Vooral in de avonden is het wedstrijdbassin erg vol. De zwemsport neemt het merendeel van deze tijd in beslag. Ook in het doelgroepenbassin vinden bijna altijd activiteiten plaats tussen 18:00 en 22:00 uur. Uitbreiding van de programmering in de avonden is dus niet direct aan de orde. Op de overige momenten van de dag zou de programmering in het zwembad nog uitgebreid kunnen worden.

⁴ Hierbij is uitgegaan van het regulier weekrooster voor coronatijd.

Figuur 3.2 Doordeweekse programmering De Kulk in Vlaardingen o.b.v. het rooster van 2020 uitgesplitst naar tijdstippen (in procenten van tijdvakken)

Bron: Stichting Zwem- en Recreatiebad De Kulk, 2020. Bewerking: Mulier Instituut.

3.3 Conclusie

Zwembad De Kulk biedt een divers aanbod aan alle verschillende activiteiten in het huidige zwemwater. Bij zwemschool Arons worden alleen leswemmen en doelgroepactiviteiten aangeboden.

Ook in de gemeenten Schiedam en Maassluis worden voor alle zwemactiviteiten mogelijkheden aangeboden. In Vlaardingen wordt er voor elke activiteit minder zwemwater per 100 inwoners aangeboden dan in Schiedam en Maassluis, met uitzondering van het banenzwemmen: hiervoor wordt in Vlaardingen iets meer capaciteit aan zwemwater aangeboden dan in Schiedam.

Vergeleken met referentiegemeenten in stedelijkheid en inwonertal komt het zwemaanbod in Vlaardingen qua capaciteit overeen met de gemeente Gouda. De capaciteit is lager dan in de gemeente Leidschendam-Voorburg, waar twee openbare zwembaden zijn, en iets hoger dan in Purmerend. In deze vergelijking is geen specifieke activiteit aan te wijzen waarin Vlaardingen afwijkt van de andere gemeenten.

Uit de huidige programmering van zwembad De Kulk blijkt dat alle activiteiten plaatsvinden in het zwembad. Hierbij ligt wel een nadruk op leswemmen en zwemsport, terwijl voor doelgroepactiviteiten en pretzwemmen minder uren worden aangeboden.

4. Verzorgingsgebied

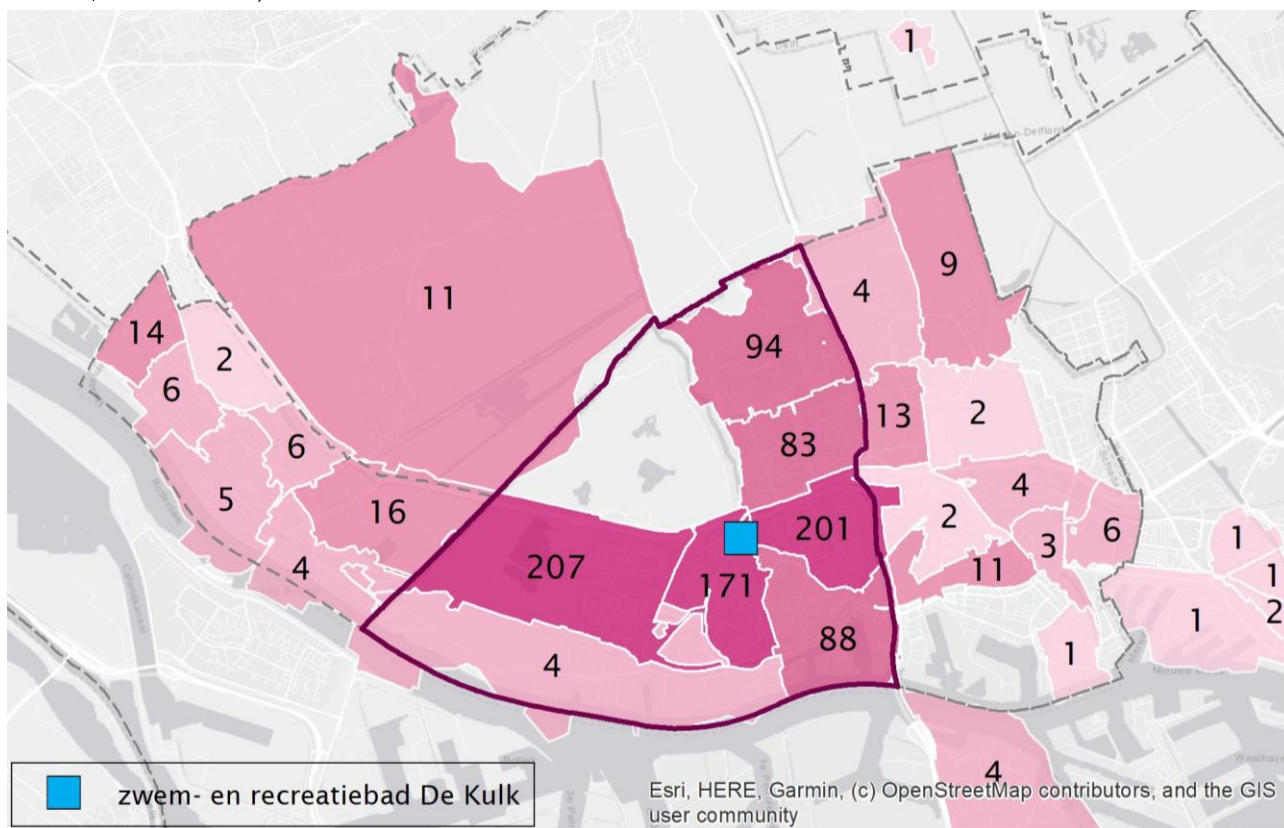
In dit hoofdstuk wordt meer inzicht gegeven in het verzorgingsgebied van Zwem- en Recreatiebad De Kulk in de gemeente Vlaardingen. Eerst wordt gekeken naar de herkomst van de bezoekers van het zwembad. Daarna wordt ingegaan op de reisafstand die de inwoners van de gemeente Vlaardingen en omliggende gemeenten (Schiedam en Maassluis) moeten afleggen naar de zwembaden in en om de gemeente Vlaardingen.

4.1 Herkomst bezoekers

Door de herkomst van de bezoekers in kaart te brengen wordt inzicht verkregen in de gebruikers en het verzorgingsgebied van een zwembad. Om de herkomst van de bezoekers te analyseren zijn de postcodes van de abonneementhouders van De Kulk gebruikt. Er zijn verschillende typen abonneementhouders: abonneementhouders met een abonnement voor zwemles, en abonneementhouders voor doelgroepen- en banenzwemmen (bijvoorbeeld een meerbadenkaart). In deze paragraaf kijken we afzonderlijk naar de aantallen en herkomst van deze twee groepen abonneementhouders.

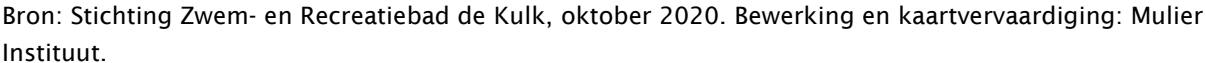
Veruit de meeste bezoekers die in het bezit zijn van een abonnement voor zwemles in De Kulk komen uit de gemeente Vlaardingen (86%) (kaart 4.1). Andere bezoekers voor de zwemles komen uit Schiedam (6%) en Maassluis (5%). Binnen Vlaardingen is te zien dat de meeste abonneementhouders voor zwemles in het midden van de gemeente wonen, in de wijken Westwijk, Vlaardingen Ambacht en Centrum.

Kaart 4.1 Aantal abonneementhouders voor zwemles in De Kulk naar postcode in oktober 2020 (in aantallen)

Bron: Stichting Zwem- en Recreatiebad De Kulk, oktober 2020. Bewerking en kaartvervaardiging: Mulier Instituut.

Kaart 4.2 Aantal abonnementhouders voor doelgroepen- en banenzwemmen in De Kulk naar postcode in oktober 2020 (in aantallen)

Behoeftte aan overdekt zwemwater in Vlaardingen | Mulier Instituut

4.2 Reisafstand

Door te kijken naar reisafstanden van inwoners van de gemeente naar het dichtstbijzijnde zwembad kunnen de verzorgingsgebieden van de zwembaden theoretisch in kaart worden gebracht. Het kan namelijk zijn dat inwoners momenteel gebruikmaken van een ander zwembad dan De Kulk, omdat dit zwembad dichterbij is. De verzorgingsgebieden van de zwembaden zijn gebaseerd op reisafstanden naar het dichtstbijzijnde zwembad. Reisafstand is een van de belangrijkste criteria op basis waarvan mensen een zwembad kiezen (Floor et al., 2020). Er spelen echter ook andere factoren mee bij het maken van die keuze, zoals aantrekkelijkheid van het zwembad, programmering en prijs.

Tabel 4.1 geeft inzicht in de reisafstand in kilometers voor inwoners van de gemeente Vlaardingen in verschillende situaties. In de eerste situatie is gekeken naar de gemiddelde afstand die inwoners van Vlaardingen moeten reizen naar De Kulk. Gemiddeld wonen zij op 1,9 kilometer afstand van dit zwembad, wat overeenkomt met het landelijke gemiddelde voor stedelijke gemeenten. De gemiddelde reisafstand voor inwoners van zeer stedelijke gemeenten in Nederland is namelijk ook 1,9 kilometer (Hoekman, Ruikes, Schots & Brus, 2020). Er zitten echter verschillen in de reisafstand vanuit de verschillende wijken van Vlaardingen. Zo moeten de inwoners uit Centrum gemiddeld 1,1 kilometer reizen, terwijl inwoners uit Holy Noord gemiddeld 2,9 kilometer moeten afleggen. Deze twee wijken hebben ook het grootste inwonertal van alle wijken. Er zijn naast Holy Noord nog drie wijken waar de inwoners gemiddeld meer dan 2 kilometer moeten reizen naar De Kulk: Holy Zuid (2,1 km), Vettenoordse Polder (2,2 km) en Westwijk (2,2 km).

Als niet alleen De Kulk wordt meegenomen in de berekening, maar ook Zwemschool Arons, het niet-openbare zwembad in Vlaardingen, neemt de gemiddelde reisafstand voor inwoners van Vlaardingen naar het dichtstbijzijnde zwembad iets af, naar 1,7 kilometer. De gemiddelde reisafstand voor de inwoners van de wijken Holy Noord (2,9 km) en Holy Zuid (2,1 km) blijft echter gelijk. Voor de wijken Centrum, Oostwijk, Vettenoordse Polder en Westwijk neemt de afstand wel (iets) af. Zwemschool Arons biedt echter alleen leszwemmen en ouder-kindzwemmen aan en heeft maar een klein bassin. Daarom is dit zwembad voor bepaalde doelgroepen en activiteiten niet aantrekkelijk, ondanks dat het voor sommige inwoners dichterbij is dan De Kulk.

Tabel 4.1 Gemiddelde reisafstand voor inwoners naar het dichtstbijzijnde overdekte zwembad in Vlaardingen en omgeving (in kilometers), per wijk

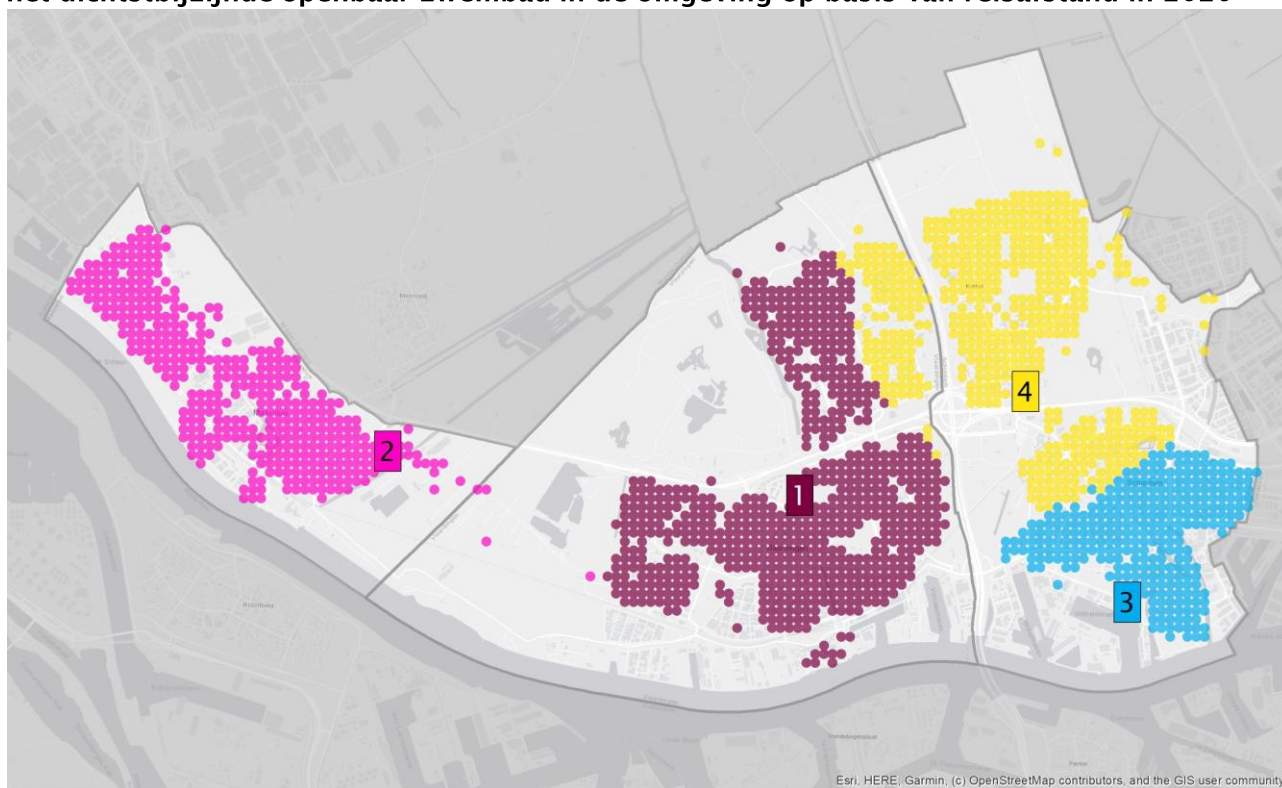
Wijk	<i>Inwonertal</i>	Vlaardingen		Vlaardingen, Schiedam, Maassluis	
		Openbaar zwembad	Alle overdekte zwembaden	Openbaar zwembad	Alle overdekte zwembaden
Broekpolder	10	1,4	1,4	1,4	1,4
Centrum	15.360	1,1	0,6	1,1	0,6
Holy Noord	13.250	2,9	2,9	2,7	1,9
Holy Zuid	10.855	2,1	2,1	1,9	1,6
Oostwijk	7.405	1,5	0,9	1,5	0,9
Vettenoordse Polder	1.120	2,2	1,3	2,2	1,3
Vlaardinger Ambacht	12.820	1,4	1,4	1,4	1,4
Westwijk	12.560	2,2	2	2,2	1,9
Vlaardingen	73.397	1,9	1,7	1,8	1,4

4.3 Zwembaden in de omgeving

Zoals aangegeven in paragraaf 3.1 bevinden zich in Schiedam en Maassluis ook (openbare) zwembaden. Omdat de inwoners van Vlaardingen ook voor deze zwembaden kunnen kiezen, zijn op kaart 4.5 de inwoners van Vlaardingen, Schiedam en Maassluis toebedeeld aan het dichtstbijzijnde openbare zwembad in deze drie gemeenten. Hier valt op dat voor alle inwoners van de gemeente Maassluis het dichtstbijzijnde openbare zwembad Sport- en recreatiebad Dol-fijn is, dat ook in Maassluis gelegen is. Voor de meerderheid van de inwoners van gemeente Vlaardingen is het dichtstbijzijnde openbare zwembad De Kulk (86% van de inwoners). Uitzondering hierop zijn de inwoners in het noordoosten van de gemeente Vlaardingen: voor hen is de reisafstand naar Sport- en recreatiebad Groenoord in Schiedam korter.

Dit komt overeen met de afstandsanalyse in tabel 4.1. De inwoners van de gemeente Schiedam worden, op basis van reisafstand, allemaal aan zwembad Zuid of Sport- en recreatiebad Groenoord toebedeeld, die allebei in Schiedam gelegen zijn. Zwembad De Kulk wordt op basis van reisafstand dus enkel toebedeeld aan inwoners van de gemeente Vlaardingen zelf. Zoals in tabel 4.1 te zien is, neemt de gemiddelde reisafstand naar een openbaar zwembad voor inwoners van de gemeente Vlaardingen af van 1,9 kilometer naar 1,8 kilometer als ook de openbare zwembaden in Schiedam en Maassluis worden meegenomen. De gemiddelde reisafstand per wijk neemt alleen af voor de wijken Holy Noord en Holy Zuid; de overige gemiddelde reisafstanden blijven gelijk. Uit de analyse van de abonneementhouders bleek daarnaast dat in de wijken Holy Noord en Holy Zuid het aantal abonnementen lager is dan in de wijken Westwijk, Centrum en Vlaardinger Ambacht. Mogelijk verkiezen de inwoners van Holy Noord en Holy Zuid een zwembad in Schiedam boven Zwembad De Kulk, omdat dit voor hen dichterbij is.

Kaart 4.5 Inwoners van de gemeenten Vlaardingen, Schiedam en Maassluis toebedeeld aan het dichtstbijzijnde openbaar zwembad in de omgeving op basis van reisafstand in 2020

Legenda: 1. Zwem- en Recreatiebad De Kulk; 2. Sport- en recreatiebad Dol-fijn; 3. Sport- en recreatiebad Groenoord; 4. Zwembad Zuid.

Kaartvervaardiging: Mulier Instituut.

Als ook niet-openbare zwembaden worden meegenomen in de analyse (Zwemschool Arons en DrieMaasStede), is de gemiddelde reisafstand voor inwoners van de gemeente Vlaardingen naar het dichtstbijzijnde zwembad in de omgeving 1,4 kilometer. De grootste afname in reisafstand is te zien voor de wijk Holy Noord: hier neemt deze gemiddeld af van 2,7 kilometer naar 1,9 kilometer. Het zwembad DrieMaasStede is echter onderdeel van een zorginstelling. Dit zwembad is voor publiek enkel open voor een paar uur zwemles per week. DrieMaasStede is dus qua faciliteiten en aanbod niet te vergelijken met de openbare zwembaden in de drie gemeenten. Iets soortgelijks geldt voor Zwemschool Arons, zoals eerder in dit hoofdstuk al is genoemd.

4.4 Conclusie

Op basis van de analyse van reisafstanden kan worden vastgesteld dat zwembad De Kulk voor de meerderheid van de inwoners van gemeente Vlaardingen de dichtstbijzijnde locatie is, met uitzondering van een deel van de inwoners van de wijken Holy Noord en Holy Zuid. Voor zwemles en bepaalde doelgroepactiviteiten kan qua reisafstand de voorkeur worden gegeven aan Zwemschool Arons. Voor inwoners uit de wijken Holy Noord en Holy Zuid kan zwembad Groenoord mogelijk aantrekkelijker zijn omdat het dichterbij is, en voor zwemles en bepaalde doelgroepactiviteiten kiezen zij mogelijk voor DrieMaasStede. Inwoners van Schiedam zullen op basis van reisafstand waarschijnlijk niet snel voor zwembad De Kulk kiezen, aangezien voor hen zwembad Zuid en zwembad Groenoord dichterbij zijn. Daarnaast kan ervan uit worden gegaan dat het verzorgingsgebied van zwembad Dol-fijn in Maassluis waarschijnlijk volledig bestaat uit de inwoners van gemeente Maassluis, zonder inwoners van de andere twee gemeenten.

5. Behoeftte aan overdekt zwemwater

5.1 Behoeftte op basis van het huidige aanbod

In deze paragraaf wordt de behoefte aan zwemwater uiteengezet voor de verschillende activiteiten uit het planningsinstrument, te weten: leren zwemmen, zwemsport, banenzwemmen, doelgroepenzwemmen en pretzwemmen. Hierbij wordt gekeken naar hoe de activiteiten op dit moment worden aangeboden in de gemeente. Op basis hiervan zijn berekeningen gemaakt met het planningsinstrument zwembaden⁵ en is input gevraagd van verenigingen en andere organisaties die aanbod verzorgen in zwembad De Kulk⁶.

In de berekeningen met het planningsinstrument zijn kengetallen gehanteerd die passen bij een gebied als Vlaardingen. Waar mogelijk is er gebruikgemaakt van kengetallen uit het gebied Rotterdam-Schiedam, waar Vlaardingen onder valt. Hierin zijn factoren als de sterke stedelijkheid van het gebied en de migratieachtergrond van inwoners meegenomen. Deze factoren spelen, naast leeftijd, een belangrijke rol bij de zwemdeelname (Floor et al., 2020).

Leren zwemmen

De activiteit leren zwemmen bestaat zowel uit zwemles als uit schoolzwemmen. Eerst wordt ingegaan op de zwemles; vervolgens komt het schoolzwemmen aan bod.

Zwemles

Kwantitatief

In zwembad De Kulk worden, in vergelijking met andere gemeenten, veel uren zwemles aangeboden. Uit de berekeningen met het planningsinstrument blijkt dat er, op basis van landelijke kengetallen, in Vlaardingen meer uren zwemles wordt gegeven dan verwacht op basis van het inwonertal van de gemeente (tabel 5.1). Dit vertaalt zich, met de huidige programmering, in een overschot aan zwemwater voor zwemles. In 2030 loopt het overschot aan zwemwater voor deze activiteit iets terug, doordat het aantal kinderen in de leeftijdsgroep van 5-7 jaar zal stijgen. In 2040 zijn er in Vlaardingen weer minder kinderen in deze leeftijdsgroep. Op basis van deze berekeningen zal er naar verwachting niet meer zwemwater voor zwemles nodig zijn in de gemeente Vlaardingen.

Tabel 5.1 Zwemwaterbehoefte gemeente Vlaardingen voor zwemles op basis van huidige programmering zwembaden (in vierkante meters)

	2020	2030	2040
Beschikbare capaciteit	878	878	878
Benodigde capaciteit	701	781	723
Overschot (+)/tekort (-)	+176	+97	+155

⁵ De uitgangspunten van het planningsinstrument zijn opgenomen in bijlage 3.

⁶ Een lijst met gesprekspartners is opgenomen in bijlage 2. Met deze gesprekspartners is in het najaar van 2020 gesproken.

Kwalitatief

In Vlaardingen geven momenteel zeven verschillende aanbieders zwemles in De Kulk⁷. Stichting Zwem- en Recreatiebad De Kulk heeft hier bewust voor gekozen. De huur van deze aanbieders zorgt voor een vaste inkomensstroom. De stichting geeft hierbij ook aan dat de verschillende partijen elkaar aanvullen in het aanbod dat zij bieden. Hierdoor heeft men het gevoel dat alle groepen kinderen in Vlaardingen goed bediend worden op het gebied van zwemles.

De kinderen die zwemles krijgen komen voornamelijk uit Vlaardingen. Geschat wordt dat ongeveer 90 procent van de kinderen die in Vlaardingen zwemles volgen ook daadwerkelijk uit de gemeente komt. De overige 10 procent komt uit de buurgemeenten, zoals Maassluis en Schiedam. Dit komt overeen met de analyse van de herkomst van bezoekers van De Kulk: 86 procent van de bezoekers komt uit de gemeente Vlaardingen.

Drie van de vier ondervraagde aanbieders hebben te maken met een wachtlijst voor de zwemles. Kinderen staan in Vlaardingen gemiddeld drie tot zes maanden op de wachtlijst voor zij kunnen starten met zwemles. De precieze wachttijd is sterk afhankelijk van de dag. Voor de zaterdag zijn de wachtlijsten het langst, omdat dit een gewilde dag is voor zwemles. De wachtlijsten worden niet direct als probleem ervaren. De coronatijd brengt hier meer onzekerheid in. Vanwege de sluiting van de zwembaden in de eerste coronalockdown zijn de wachtlijsten wat opgelopen. Als de zwembaden nogmaals langere tijd dicht gaan, zou dit wel kunnen leiden tot ongewenst lange wachtlijsten.

De aanbieders van zwemles ervaren op dit moment geen knelpunten als het gaat om beschikbare uren waarop zij hun zwemles kunnen geven of de samenwerking tussen de verschillende aanbieders. Wel geeft de Vlaardingse Reddingsbrigade (VRB) aan dat zij op woensdagavond gebruikmaakt van het recreatiebassin voor de zwemles, maar dat dit bassin niet optimaal geschikt is. Liever zouden zij gebruikmaken van het doelgroepenbassin.

Niet alleen in De Kulk wordt zwemles gegeven. Zwemschool Arons geeft ook zwemles in hun eigen zwembassin. Dit geeft de zwemschool flexibiliteit bij het inplannen van groepen. Het is daardoor mogelijk om soms wat extra groepen in te plannen. Hierbij moet wel rekening worden gehouden met het feit dat de uren voor zwemles maar op een beperkt deel van de dag kunnen worden ingepland: na schooltijd en voor bedtijd.

Conclusie

Op basis van de kwantitatieve en kwalitatieve analyse wordt verwacht dat er in Vlaardingen, nu en in de toekomst, voldoende zwemwater voor de zwemles beschikbaar is. Doordat er op dit moment sprake is van wachtlijsten, luidt het advies om het aanbod niet in te perken, ook al laat het planningsinstrument een overschot aan zwemwater zien. In het planningsinstrument zijn ook de uren in het recreatiebassin meegenomen. Dit kan een vertekend beeld geven, omdat niet alle leswemsniveaus van dit bassin gebruik kunnen maken. Andere verklaringen voor de grotere behoefte aan zwemwater kunnen zijn dat ongeveer 10 procent van de kinderen die in Vlaardingen op zwemles zitten, niet uit de gemeente zelf komen. Daarnaast is in de berekeningen gebruikgemaakt van landelijke kengetallen, die door de samenstelling van de bevolking van Vlaardingen kunnen afwijken van de daadwerkelijke gemeentelijke inzet voor deze activiteit. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan kleinere groepen per lesgever of kinderen die wat langer doen over het behalen van het zwemdiploma dan landelijk gemiddeld.

⁷ Te weten: De Kulk zelf, ZVVS, Vlaardingse Reddingsbrigade, Aquajoy, Zwemschool Arons en zwemschool Turbo. Vier van deze partijen hebben via een telefonisch interview input gegeven voor dit onderzoek.

Schoolzwemmen

Kwantitatief

In de gemeente Vlaardingen nemen 19 scholen deel aan schoolzwemmen en aan in totaal bijna 600 leerlingen. De meeste scholen gaan eens in de twee weken in zwembad De Kulk zwemmen met groep 5 of een combinatie van de groepen 4-5/5-6. Hiervoor is in zwembad De Kulk acht uur per week beschikbaar, in het wedstrijd- en doelgroepenbassin. De berekeningen met het planningsinstrument laten zien dat zowel nu als in de toekomst deze acht uur per week ruim voldoende is om schoolzwemmen aan deze groepen aan te bieden. Net als bij het leszwemmen zien we een piek in de behoefte in 2030, maar dit levert geen problemen op, want de uren voor het schoolzwemmen zijn ruim ingeroosterd en er is voldoende zwemwater beschikbaar per leerling.

Op dit moment doen zeven scholen niet mee aan het schoolzwemmen. Mochten deze scholen wel gaan deelnemen, dan is er volgens het planningsinstrument zwembaden nog altijd voldoende ruimte tijdens de huidige uren. Hierbij moet wel rekening worden gehouden met het feit dat scholen ook vastzitten aan een eigen rooster. Hierdoor kan extra vraag ontstaan, waardoor de stichting extra uren moet inplannen. Ook in dat geval zal dit naar verwachting geen problemen opleveren, omdat het gaat om uren overdag. De programmering van zwembad De Kulk is overdag niet altijd gevuld.

Kwalitatief

Schoolzwemmen heeft als doel natte gymnastiek, maar kinderen hebben ook de mogelijkheid hun zwemdiploma te halen als zij dit nog niet hebben. Mocht het schoolzwemmen komen te vervallen, dan betekent dit voor zwembad De Kulk volgens de directeur van de stichting waarschijnlijk leegstand op deze uren, omdat er onvoldoende vraag is naar activiteiten op deze tijdstippen.

Zwemschool Arons geeft aan dat er drie keer in de week een school van hun zwembad gebruikmaakt voor lessen. Hierbij gaat het niet om het reguliere schoolzwemprogramma van de gemeente Vlaardingen, maar om een wat jongere doelgroep.

Conclusie

Voor schoolzwemmen is er nu en in de toekomst voldoende zwemwater beschikbaar in de gemeente Vlaardingen. Ook als er meer scholen gaan deelnemen, levert dit geen knelpunten op. Wordt schoolzwemmen afgeschaft, dan kunnen de uren in zwembad De Kulk naar verwachting niet opgevuld worden met andere activiteiten. De druk op het leszwemmen kan toenemen als het schoolzwemmen wordt afgeschaft, omdat het schoolzwemmen bijdraagt aan het diplomabezit.

Zwemsport

Kwantitatief

In de gemeente Vlaardingen is op dit moment voldoende zwemwater beschikbaar om te kunnen voorzien in de theoretische behoefte aan zwemwater voor de zwemsport. In de berekeningen is zowel het wedstrijd- als het doelgroepenbassin meegenomen, omdat deze bassins op dit moment allebei worden ingezet voor de zwemsport. Op basis van de definitie van geschikt zwemwater is het doelgroepenbassin echter te warm om in te zetten. Als alleen het wedstrijd- bassin wordt ingezet is er, in de huidige programmering, onvoldoende ruimte voor de zwemsport.

Uit de berekeningen blijkt dat er in 2020 een klein overschot aan zwemwater is voor de zwemsport (tabel 5.2). De behoefte neemt in 2030 en 2040 toe. Uitgedrukt in aantal uren betekent dit dat er in 2040 ongeveer één uur in de week extra moet worden ingeroosterd in het wedstrijd- bassin om te voorzien in de theoretische behoefte.

Tabel 5.2 Zwemwaterbehoefte gemeente Vlaardingen voor zwemsport op basis van huidige programmering zwembad De Kulk (in vierkante meters)

	2020	2030	2040
Beschikbare capaciteit	688	688	688
Benodigde capaciteit	662	705	718
Overschot (+)/tekort (-)	+25	-18	-30

Bij deze uitkomst moet worden opgemerkt dat het doelgroepenbassin momenteel zeven uur in de week wordt ingezet voor de zwemsport. Dit bassin is op basis van temperatuur niet optimaal geschikt voor deze activiteit. Als we ervan uit zouden gaan dat dit bassin niet voldoet, moet er in 2040 ongeveer acht uur extra worden aangeboden in het wedstrijdbassin. Op basis van de huidige drukke programmering van zwembad De Kulk in de avonduren wordt dit niet haalbaar geacht.

Kwalitatief

De directeur van Stichting Zwem- en Recreatiebad De Kulk geeft aan dat de zwemsport in Vlaardingen goed verloopt. ZVVS en de VRB maken gebruik van het zwembad voor de zwemsport. ZVVS is de grootste huurder van het zwembad. De vereniging heeft niet alleen aanbod in Vlaardingen, maar ook in Schiedam en Maassluis. In Vlaardingen heeft de vereniging wel veruit de meeste uren en de meeste leden (ongeveer 90 procent).

ZVVS is een breedtesportvereniging met een kleine doorstroom naar de top. De vereniging biedt wedstrijdzwemmen, waterpolo en onderwaterhockey aan. Waterpolo is de grootste sportafdeling (ongeveer 220 leden). Er zijn ongeveer 80-100 leden voor de zwemsport en 50 trimzwemmers. Voor de sportactiviteiten zijn geen wachtlijsten. De vereniging is erg tevreden over de samenwerking met de stichting. Er is veel overleg mogelijk over trainingstijden en zwembadhuur. De vereniging is ook vrij tevreden over de uren die ze kunnen huren. De trainingstijden zijn niet altijd optimaal, maar de stichting houdt wel veel rekening met de wensen vanuit de vereniging. Naast trainingsuren huurt de vereniging ook zwemwater voor wedstrijden. Aan het begin van het seizoen worden hierover afspraken gemaakt met de stichting. Als er buiten deze afspraken nog andere wensen zijn, gaat de stichting daar flexibel mee om, aldus ZVVS. De vereniging maakt gebruik van zowel het wedstrijdbassin als het doelgroepenbassin. Hierbij kiezen ze er bewust voor dat de wedstrijdzwemmers niet in het doelgroepenbassin trainen, omdat het water warmer is en minder geschikt voor deze activiteit. Voor waterpolo is het doelgroepenbassin ook niet optimaal geschikt, maar er zijn geen andere uren in het wedstrijdbassin beschikbaar. Voor de jongere zwemmers en de trimzwemmers voldoet het doelgroepenbassin wel. De sport onderwaterhockey pakt ZVVS samen met de VRB op. De jeugd traint bij ZVVS, maar als ze ouder worden, stromen de sporters door naar de VRB. Deze samenwerking verloopt goed.

De VRB huurt zwemwater in Vlaardingen en Maassluis. Zij biedt qua sportactiviteiten zwemmend redden voor jeugd en volwassenen aan. Vanuit het snorkelen voor jeugd en volwassenen zijn er ook leden actief in onderwaterhockey. De grootste activiteit van de vereniging in De Kulk zijn de zwemlessen. Woensdag is de vaste dag voor de lessen en voor het zwemmend redden. Op vrijdag huurt de vereniging daarnaast zwemwater voor onderwaterhockey. Incidenteel huurt ze ook in het weekend zwemwater, altijd in overleg met ZVVS. De samenwerking met zowel ZVVS als de stichting verloopt erg goed. Hieraan hoeft voor de VRB weinig te veranderen. Belangrijkste knelpunt voor de VRB is het aantrekken van voldoende gekwalificeerde vrijwilligers. Hierbij speelt vooral de behoefte aan financiële middelen voor het opleiden van vrijwilligers een rol. Voor de VRB is het warmere water in het doelgroepenbassin niet relevant: voor hun activiteiten is de temperatuur van het doelgroepenbassin geen probleem.

Beide verenigingen maken gebruik van een clubhuis in het zwembad. Voor de verenigingen is het van belang om dit te behouden, want het draagt bij aan de binding met de leden. De VRB gebruikt het clubhuis naast sociale activiteiten ook voor de theorielessen van zwemmend redden. Het is voor de vereniging van belang om een ruimte te houden waar deze lessen kunnen worden gegeven.

Conclusie

In De Kulk wordt een divers aanbod aan zwemsportactiviteiten georganiseerd door twee verenigingen: ZVVS en de VRB. Uit het planningsinstrument blijkt een kleine extra behoefte aan zwemwater voor de zwemsport in de toekomst. Hierbij is relevant dat er nu ook trainingen plaatsvinden in het doelgroepenbassin, dat qua temperatuur minder geschikt is voor de zwemsport. ZVVS geeft hierbij aan dat de waterpoloafdeling nu gebruikmaakt van het doelgroepenbassin, terwijl de voorkeur uitgaat naar het wedstrijdbassin. In het wedstrijdbassin is geen ruimte voor deze extra behoefte. Het doelgroepenbassin zou nog wel ingezet kunnen worden voor de jongere leden, de trimzwemmers en de activiteiten van de VRB.

Banenzwemmen

Kwantitatief

Op basis van de huidige programmering in zwembad De Kulk wordt verwacht dat er nog extra behoefte is aan de activiteit banenzwemmen. Op dit moment wordt in het wedstrijdbassin achttien uur banenzwemmen aangeboden en in het doelgroepenbassin zeventien uur. Dit gebeurt in de ochtend voor 9:00 uur, tussen de middag en in de avond van 19:15-20:00 uur. Vooral in de avonden is het aanbod vrij beperkt: vier avonden in de week is één van de bassins gedurende een kort tijdsblok beschikbaar voor banenzwemmen. De programmering biedt niet direct veel extra mogelijkheden voor deze activiteit in de avonduren, doordat ZVVS en de VRB veel zwemwater huren op deze tijden. De behoefte aan banenzwemmen zal in 2040 niet heel anders zijn. De groep volwassenen van 25-44 jaar, die vooral gebruikmaakt van deze activiteit, groeit in Vlaardingen niet zo sterk.

Kwalitatief

De stichting biedt de activiteit banenzwemmen bewust alleen aan als deze een rendabele dekking van de kosten biedt. Het zwembad heeft recentelijk besloten het abonnement af te schaffen waarmee bezoekers goedkoop meerdere keren per week gebruik konden maken van het zwembad. Voor de frequente bezoekers van het zwembad is het banenzwemmen dus duurder geworden. Vooral in de ochtenden en avonden wordt de activiteit banenzwemmen volgens de stichting goed bezocht. Tussen de middag zijn er wat minder bezoekers. De stichting onderkent dat er weinig aanbod is in de avonden, omdat de verenigingen dan gebruikmaken van het zwembad. Door de veranderingen in de tariefstelling van het zwembad is er een verschuiving geweest in de doelgroep van het banenzwemmen. Waar eerst vooral ouderen gebruikmaakten van het aanbod, is er nu een grotere groep jongere volwassenen.

Conclusie

Voor de activiteit banenzwemmen is er naar verwachting met name in de avonden extra behoefte aan deze activiteit voor jonge volwassenen. De stichting geeft aan dat deze doelgroep meer gebruikmaakt van het aanbod aan banenzwemmen dan voorheen. Dit is in lijn met de trend naar meer individueel sporten. Door extra aanbod in de avonduren kan deze groep beter worden gefaciliteerd. Op dit moment is het niet mogelijk meer uren in de avond aan te bieden, want de programmering in de avonden is vol. Er kan nog gekeken worden of er activiteiten kunnen worden gecombineerd, zodat meerdere groepen gelijktijdig bediend kunnen worden in hun behoefte. Ouderen maken volgens de stichting minder gebruik van het aanbod. Om ouderen meer naar het zwembad te krijgen kan worden gedacht aan meer aanbod in de ochtend na 9:00 uur. Op deze tijdstippen is er vaak nog ruimte in het zwembad voor extra aanbod. Het zijn dan wel vaak kleinere groepjes gebruikers, waardoor de kostendekking van deze activiteit voor de stichting in het geding kan komen.

Doelgroepenzwemmen

Kwantitatief

Voor doelgroepenzwemmen wordt op basis van de berekeningen met het planningsinstrument, net als voor banenzwemmen, verwacht dat er meer bezoekers naar het zwembad kunnen worden getrokken. Op dit moment worden in het recreatiebassin vijftien uur per week doelgroepactiviteiten aangeboden en in het doelgroepenbassin negen uur per week. Daarnaast wordt bij Zwemschool Arons enkele uren per week ouder-kindzwemmen aangeboden. In de huidige programmering is overdag ruimte voor zowel senioren als ouders met kinderen en worden er in de avonden aquasporten aangeboden. Op basis van deze programmering lijkt er geen specifieke groep te zijn die nu niet bediend wordt. Wel is er naar verwachting voldoende (latente) vraag vanuit de inwoners van Vlaardingen om meer activiteiten aan te bieden.

In de toekomst is er extra behoefte aan doelgroepactiviteiten doordat het inwonertal van Vlaardingen toeneemt. Landelijk gezien zijn ouderen de grootste groep deelnemers aan doelgroepactiviteiten. De gemeente Vlaardingen kent geen sterke vergrijzing. De behoefte aan doelgroepenzwemmen neemt daardoor niet veel sterker toe.

Kwalitatief

De stichting geeft aan niet direct het gevoel te hebben dat er meer behoefte is aan aquasportactiviteiten. Zij bieden de activiteiten aan op de momenten dat het voor hen rendabel is. Vooral in de avonden is het moeilijk om extra uren aan te bieden, terwijl die uren wel populairder zijn dan de ochtenduren. Wat de stichting betreft zijn zij ook niet de enige partij die deze activiteiten aan hoeft te bieden. Ze staan ervoor open dat een commerciële partij zwemwater huurt om op beschikbare tijden aanbod te creëren. Het aanbod voor kinderen wil de stichting zoveel mogelijk bij de verenigingen leggen. ZVVS en de VRB bieden al snorkelen aan, en ZVVS biedt ook de zwemvaardigheidsdiploma's.

Een belangrijke aanbieder van doelgroepenaanbod is Stichting Het Startblok. In Vlaardingen verzorgen zij in samenwerking met Vlaardingen in Beweging zwemaanbod voor volwassenen met een beperking. De beperkingen waarmee ze te maken krijgen zijn divers: verstandelijke beperking, chronische ziekte of lichamelijke beperking. Op de dinsdagavond (ongeveer twintig deelnemers) en woensdagochtend (zeven deelnemers) maken zij hiervoor gebruik van zwembad De Kulk. Op woensdag maken ze alleen gebruik van het recreatiebassin, omdat het doelgroepenbassin niet beschikbaar is. Idealiter zouden ze meer zwemwater beschikbaar krijgen op deze ochtend. Het Startblok is ook bezig het aanbod uit te breiden in De Kulk, maar door de coronacrisis is dit even stil komen te liggen. Doordat er overdag ruimte is in de programmering, biedt dit voldoende mogelijkheden voor uitbreiding op deze tijdstippen.

Voor Het Startblok is het van belang dat er voldoende middelen beschikbaar zijn in het zwembad om hun doelgroep goed te kunnen bedienen. Denk aan een tillift of een tilbed. Daarnaast is het ook van belang om er bij de inroostering van de activiteiten van Het Startblok rekening mee te houden dat de doelgroep het zwembad niet altijd kan delen met andere groepen (zoals waterpolo of wedstrijdzwemmen). Door de beperking van de deelnemers is een rustige omgeving gewenst.

Het Startblok is ook actief in andere gemeenten, waar ze ook zwemles voor kinderen met een beperking aanbieden. In de groep in Schiedam nemen ook kinderen uit Vlaardingen deel aan dit aanbod. Het Startblok zou graag ook in zwembad De Kulk zwemlessen aanbieden voor kinderen met een beperking, maar daarvoor is onvoldoende ruimte in het zwembad, doordat er al veel andere aanbieders van zwemles zijn.

Conclusie

In de gemeente Vlaardingen lijkt vooral overdag nog potentie te zijn om het aanbod voor doelgroepactiviteiten uit te breiden. De verwachting is wel dat dit op de wat minder aantrekkelijke uren zal vallen, waardoor de groepen niet altijd vol zullen zijn. Wel kan het een maatschappelijke meerwaarde

hebben om deze uren toch aan te bieden. In de avonden kan gedacht worden aan een combinatie met bijvoorbeeld het banenzwemmen, om zo de druk op de programmering wat te verlichten. Ouderen, de voornaamste doelgroep van deze activiteit, sporten namelijk niet alleen overdag: een grote groep kan juist alleen in de avond sporten, omdat ze overdag nog andere verplichtingen hebben. Stichting Zwem- en Recreatiebad De Kulk heeft op dit moment geen indicatie dat er extra behoefte is aan doelgroepactiviteiten. De verwachting is dan ook dat deze activiteit nu en in de toekomst geen knelpunten zal opleveren op het gebied van zwemwaterbehoefte. Voor Stichting Het Startblok zijn er naar verwachting voldoende mogelijkheden om het aanbod voor volwassenen met een beperking overdag uit te breiden.

Pretzwemmen

Kwantitatief

De activiteit pretzwemmen heeft van alle zwemactiviteiten de hoogste deelname. De frequentie waarmee mensen een zwembad bezoeken ligt voor pretzwemmen wel laag. De belangrijkste doelgroep voor deze activiteit zijn ouders met kinderen tot 12 jaar. De belangrijkste reden waarom mensen een zwembad voor pretzwemmen bezoeken, zijn de aanwezige faciliteiten (Floor et al., 2020). Zwembad De Kulk beschikt naast het meer functionele wedstrijdbassin en doelgroepenbassin over een recreatiebassin van 150m² met glijbaan en watergordijn. Op zondagmiddag is in de programmering gezinszwemmen ingeroosterd.

Voor pretzwemmen worden geen behoefteberekeningen gemaakt zoals voor de andere activiteiten, omdat het hier niet om één vastomlijnde activiteit gaat. Tijdens het pretzwemmen wordt gebruikgemaakt van de glijbaan, zitten er mensen langs de kant en wordt er met een bal gespeeld. Voor al deze activiteiten is een andere hoeveelheid zwemwater nodig.

Om toch iets te kunnen zeggen over het aanbod in de gemeente Vlaardingen wordt er een vergelijking gemaakt met andere gemeenten in Nederland op basis van reisafstand. In een zeer sterk stedelijke gemeente als Vlaardingen reizen Nederlanders gemiddeld 2,9 kilometer naar een zwembad met eenzelfde voorzieningenniveau als zwembad De Kulk. In Vlaardingen reizen inwoners gemiddeld 1,9 kilometer. Op dit voorzieningenniveau is Vlaardingen dus goed voorzien. Een uitgebreidere recreatieve faciliteit, zoals een recreatiebassin van minimaal 300m² met meerdere glijbanen en andere pretzwemfaciliteiten, is in de nabije omgeving van Vlaardingen niet te vinden. De recreatieve voorzieningen in zwembad Dol-fijn in Maassluis en Sport- en recreatiebad Groenord en Sportcentrum West in Rotterdam zijn vergelijkbaar met de voorzieningen in De Kulk.

Kwalitatief

De stichting heeft bewust de keuze gemaakt om gezinszwemmen aan te bieden op de zondagmiddag. Tijdens deze middag zijn ouders met kinderen welkom voor het recreatieve zwemmen. Kinderen mogen niet zonder begeleiding naar het zwembad komen. Deze keuze is gemaakt om overlast in het zwembad te voorkomen. Voorheen werd in De Kulk ook op woensdag- en zaterdagmiddag pretzwemmen aangeboden, maar op die momenten kwamen er volgens de stichting niet genoeg bezoekers om commercieel aantrekkelijk te zijn. In het zwembad kunnen maximaal 400 bezoekers gelijktijdig aanwezig zijn. De tarieven voor het pretzwemmen zijn relatief laag, en de stichting geeft aan dat het daardoor een lastige activiteit is om aantrekkelijk te kunnen exploiteren. Idealiter zou de stichting een ontwikkeling willen doormaken naar een zwembad met een grotere recreatieve functie, waar marktconformere tarieven gevraagd kunnen worden voor pretzwemactiviteiten.

Conclusie

Voor de doelgroep ouders met jonge kinderen is het aanbod aan pretzwemmen in Vlaardingen en omgeving zeer geschikt. De geprogrammeerde uren voor deze activiteit zijn in De Kulk wel wat beperkt. Dit is een bewuste keuze van de stichting op basis van de exploitatiekosten voor deze activiteit. Voor

oudere kinderen is het aanbod in Vlaardingen en omgeving minder aantrekkelijk. Deze groep wordt in Vlaardingen op dit moment niet bediend in hun behoefte.

5.2 Behoeftte op basis van een voorbeeldprogrammering

De behoefteberekeningen van paragraaf 5.1 zijn gemaakt op basis van het huidige aanbod van zwembad De Kulk in zowel capaciteit als programmering. In hoofdstuk 3 zagen we echter al dat de programmering van De Kulk niet op alle tijdstippen helemaal gevuld is. Er zijn dus nog mogelijkheden om activiteiten waar meer behoefte aan is meer te programmeren. Om hier verder inzicht in te krijgen zijn nieuwe berekeningen met het planningsinstrument zwembaden gemaakt op basis van een voorbeeldprogrammering (tabel 5.3⁸).

Tabel 5.3 Voorbeeldprogrammering zwembad De Kulk in aantal uur per week per activiteit

	De Kulk		
	Wedstrijdbassin	Doelgroepenbassin	Recreatiebassin
Leszwemmen	18	21	12
Schoolzwemmen	8	8	0
Zwemsport	32,5	0	0
Banenzwemmen	40	15	0
Doelgroepenzwemmen	0	28,5	39
Pretzwemmen	0	15,5	18
Verhuur	8	1	0
<i>Totaal</i>	<i>106,5</i>	<i>89</i>	<i>69</i>

Deze voorbeeldprogrammering is opgesteld om te laten zien hoeveel uren het zwembad opengesteld kan worden, los van de kosten op deze uren. Hierbij wordt dus niet gesteld dat het voor de exploitant op basis van de huidige exploitatiesubsidie mogelijk is om al deze uren aan te bieden, maar alleen dat het zwemwater praktisch gezien op deze tijden beschikbaar gesteld kan worden voor deze activiteiten. Hiermee kan, onafhankelijk van de huidige situatie in het zwembad, worden aangetoond of er in Vlaardingen te veel of te weinig zwemwater is.

In de voorbeeldprogrammering wordt rekening gehouden met de geschikte capaciteit en geschikte uren voor een activiteit. Dat wil zeggen dat voor leszwemmen doordeweeks bijvoorbeeld alleen uitgegaan wordt van beschikbare uren tussen 16:00 en 19:00 uur en voor doelgroepenzwemmen alleen het recreatiebassin en het doelgroepenbassin geschikt worden geacht. Ook wordt er rekening gehouden met de ochtendtrainingen van ZVVS. Het wedstrijdbassin wordt daarom veel meer uur ingezet dan de andere twee bassins.

Leren zwemmen

Voor de activiteit leszwemmen wordt verwacht dat er zich geen problemen voordoen in de beschikbaarheid en geschiktheid van het zwemwater. De huidige uren voor deze activiteit worden ook in de voorbeeldprogrammering zoveel mogelijk behouden. Hierbij is wel de keuze gemaakt om het

⁸ Zie bijlage 4 voor het blokkenschema van de voorbeeldprogrammering.

recreatiebassin iets minder in te zetten voor deze activiteit, omdat dit bassin eigenlijk alleen voor de watergewinning voldoende faciliteiten biedt.

Voor schoolzwemmen wordt uitgegaan van de huidige uren waarop deze activiteit plaatsvindt, zodat er voor de scholen die nu deelnemen aan het schoolzwemprogramma geen wijzigingen plaats zullen vinden. Dit levert ook geen problemen op, omdat de uren overdag vrij flexibel inzetbaar zijn.

Zwemsport

Voor de zwemsport wordt op dit moment het doelgroepenbassin ingezet voor trainingen. Zoals eerder opgemerkt, is dit bassin vanwege de temperatuur niet optimaal geschikt voor de zwemsport. Als in de voorbeeldprogrammering alleen het wedstrijdbassin wordt ingezet, is dat bassin alle ochtenden (doordeweeks van 5:30-7:00 uur en in het weekend van 7:00-9:00 uur) en alle doordeweekse avonden van 18:00-22:00 uur bezet door de zwemsport.

In die situatie is er in 2030 voor de zwemsport een tekort aan zwemwater van ongeveer vier uur. Op basis van deze berekeningen blijft het naar verwachting dus noodzakelijk om het doelgroepenbassin in te zetten voor de zwemsport. Naar aanleiding van het gesprek met ZVVS is dit niet de meest wenselijke situatie, maar levert het ook geen hele grote problemen op. Voor de VRB is het inzetten van het doelgroepenbassin geen obstakel.

Banenzwemmen

Het feit dat het wedstrijdbassin in de avonduren volledig ingezet moet worden voor de zwemsport betekent dat er geen ruimte meer is voor andere activiteiten, zoals banenzwemmen. Deze activiteit zal dan in de avonduren voornamelijk in het doelgroepenbassin moeten plaatsvinden. De verwachting is dat dit geen groot probleem is, omdat banenzwemmers vaak wat minder intensief gebruikmaken van het zwemwater dan wedstrijdporters.

In de voorbeeldprogrammering is daarnaast te zien dat het wedstrijdbassin overdag, totdat de zwemles begint, op de schoolzwemuren na kan worden ingezet voor banenzwemmen. Op de piektijden in de ochtenden en tussen de middag zou ook het doelgroepenbassin nog kunnen worden ingezet. Naar verwachting biedt de combinatie van uren overdag en in de avond voldoende mogelijkheden voor de inwoners van Vlaardingen om banen te zwemmen.

Doelgroepenzwemmen

Er zijn overdag voldoende mogelijkheden om het doelgroepen- en/of recreatiebassin in te zetten voor activiteiten voor bijvoorbeeld ouderen of ouders met kinderen. Ook in de namiddag zijn er mogelijkheden om deze bassins in te zetten voor activiteiten voor kinderen, zoals snorkelen of zwemvaardigheidsdiploma's. Door de volle programmering in het wedstrijdbassin en het doelgroepenbassin zijn er maar beperkte mogelijkheden om deze bassins in de avonden in te zetten voor doelgroepactiviteiten als aquasporten voor volwassenen. Dit kan een probleem opleveren. Het recreatiebassin heeft maar een beperkte capaciteit en diepte. Het kan voor bepaalde activiteiten wenselijk zijn een groter/dieper bassin in te zetten. In de avonden is het van belang om de activiteiten zwemsport, banenzwemmen en doelgroepenzwemmen af te wegen en voor alle activiteiten mogelijkheden te blijven bieden. Op basis van de ervaringen van Stichting Zwem- en Recreatiebad De Kulk lijkt dit mogelijk te zijn zonder dat er extra zwemwater nodig is. Daarvoor is de behoefte in de gemeente Vlaardingen aan de activiteiten banenzwemmen en doelgroepenzwemmen te klein.

Pretzwemmen

Het pretzwemmen wordt momenteel alleen aangeboden op de zondagmiddag, omdat de bezoekersaantallen op andere momenten niet rendabel zijn voor de exploitatie van het zwembad, aldus de Stichting Zwem- en Recreatiebad De Kulk. De programmering biedt wel extra mogelijkheden voor deze activiteiten op bijvoorbeeld woensdagavond, vrijdagavond en zaterdagmiddag. In de programmering worden daarbij op woensdag en vrijdag het recreatie- en doelgroepenbassin ingezet naast de zwemsport. Hierbij moet wel gekeken worden of dat niet te veel overlast oplevert.

Door pretzwemmen op meer momenten aan te bieden ontstaat ook de mogelijkheid om ouders met jonge kinderen te scheiden van jongeren/jeugd, zodat er in Vlaardingen voor alle leeftijdsgroepen aanbod aan pretzwemmen is. Voor de jeugd kan bijvoorbeeld discozwemmen worden georganiseerd. Dit soort activiteiten trekken de jeugd vaak naar het zwembad.

5.3 Conclusie

Op basis van de berekeningen met het planningsinstrument voor de huidige situatie, de voorbeeldprogrammering en de kwalitatieve inbreng vanuit Stichting Zwem- en Recreatiebad De Kulk en georganiseerde gebruikers van het zwembad, kan worden gesteld dat er op dit moment in de gemeente Vlaardingen voldoende zwemwater is om te voldoen aan de behoefte van de inwoners.

Hierbij moet wel opgemerkt worden dat de avonduren in zwembad De Kulk erg vol zijn. De behoeftes aan zwemsport, banenzwemmen en doelgroepenzwemmen komen hierdoor met elkaar in het gedrang. Het is wenselijk om kritisch te kijken naar de huidige programmering en de mogelijkheden om deze activiteiten naast elkaar te programmeren. Naar verwachting is er in Vlaardingen voldoende behoefte aan meer aanbod aan banenzwemmen en doelgroepenzwemmen in de avonduren.

Overdag biedt de programmering nog mogelijkheden om extra activiteiten aan te bieden. Vanwege de lage bezetting op deze uren kiest de stichting er nu niet altijd voor om activiteiten aan te bieden. De verwachting is dat er wel gebruikgemaakt zou worden van dit aanbod, maar dat het dan meer een maatschappelijke dienst zou zijn dan een commercieel aantrekkelijke keuze.

Pretzwemmen wordt momenteel alleen aangeboden aan gezinnen met kinderen. Hierdoor is er geen aanbod voor jongeren/jeugd. De programmering biedt wel mogelijkheden om het aanbod voor gezinnen met kinderen en voor jongeren/jeugd van elkaar te scheiden, zodat er minder overlast ontstaat.

Deze conclusies zijn volledig gebaseerd op de behoefte aan zwemwater. Hierbij is geen rekening gehouden met de kosten voor de exploitatie van het zwembad. Als er meer activiteiten (op minder gunstige uren) worden aangeboden, zullen de exploitatiekosten van het zwembad omhooggaan. Deze kosten zijn naar verwachting met de huidige tarieven niet te dekken. Stichting Zwem- en Recreatiebad De Kulk heeft aangegeven vanuit de huidige exploitatiebijdrage geen geld over te houden voor dit soort activiteiten. De huidige bijdrage gaat op aan vaste lasten en belastingen.

6. Toekomstscenario's

In dit hoofdstuk worden enkele scenario's voor de toekomst bekeken. Deze scenario's zijn gekozen op basis van de behoefte van de gemeente Vlaardingen om te kijken naar toekomstige mogelijkheden met betrekking tot het zwemwater in de gemeente. Niet alleen in Vlaardingen, maar ook in Schiedam speelt een vraagstuk op het gebied van zwemwaterbehoefte. Scenario 3 gaat daarom over de mogelijkheid voor de gemeente Vlaardingen om samen te werken met de gemeente Schiedam.

De volgende scenario's worden uitgewerkt:

1. Zwembad De Kulk of een zwembad lijkend op zwembad De Kulk blijft bestaan in Vlaardingen; in Maassluis en Schiedam verandert er niks.
2. Zwembad De Kulk gaat dicht en daar komt geen nieuw zwembad voor terug; in Maassluis en Schiedam verandert er niks.
3. Zwembad De Kulk gaat dicht en mogelijk sluiten er ook zwembaden in Schiedam. In plaats hiervan gaan de gemeenten samenwerken in hun behoefte aan zwemwater.

Op basis van de zwemwaterbehoefte, reisafstanden en exploitatiekosten worden uitspraken gedaan over de wenselijkheid van deze scenario's. Bij het opstellen van deze scenario's wordt niet alleen naar de gemeente Vlaardingen gekeken, maar worden ook Maassluis en Schiedam meegenomen. De programmering van de openbare zwembaden in Schiedam en Maassluis is niet apart geanalyseerd. Voor deze zwembaden wordt gebruikgemaakt van een voorbeeldprogrammering (zie bijlage 5). Ook voor De Kulk wordt uitgegaan van de voorbeeldprogrammering, zoals die is opgenomen in paragraaf 5.2. Als er wordt gesproken over de behoefte aan zwemwater, gaat het over de behoefte in 2040. Er is dus rekening gehouden met de bevolkingsontwikkeling van Vlaardingen, Maassluis en Schiedam.

In deze scenario's is geen rekening gehouden met de mogelijkheid voor een buitenvoorziening in Vlaardingen of Schiedam, omdat dit geen onderdeel was van de opdracht. Wel zijn er in ieder scenario mogelijkheden om een buitenvoorziening aan te bieden, losstaand of bij een overdekt zwembad.

6.1 Zwembad De Kulk of gelijkwaardig zwembad in Vlaardingen

In scenario 1 wordt gekeken wat er gebeurt als De Kulk of een gelijkwaardig zwembad blijft bestaan in de gemeente Vlaardingen. Dit scenario sluit aan bij de behoefteberekeningen uit paragraaf 5.2 en de berekende reisafstanden uit paragraaf 4.2.

Behoefte 2040

Uit de berekeningen met het planningsinstrument zwembaden in hoofdstuk 5 blijkt dat er in Vlaardingen voldoende zwemwater beschikbaar is om de inwoners te voorzien van zwemwater voor de verschillende activiteiten. De programmering overdag biedt voldoende ruimte voor alle activiteiten, en in de avonden kan er met een goede programmering ruimte voor alle verschillende activiteiten worden gecreëerd. Voor pretzwemmen kan door differentiatie in uren ook voldoende mogelijkheid worden aangeboden. Het huidige zwembad De Kulk voorziet dus in de behoefte van de inwoners van de gemeente Vlaardingen. Een nieuw zwembad zou daarom qua zwemwatercapaciteit ongeveer gelijk moeten zijn aan het huidige zwembad De Kulk om te voldoen in de behoefte. Wel biedt een nieuw zwembad de mogelijkheid om andere keuzes te maken, bijvoorbeeld door te kijken naar een grotere recreatieve functie voor het zwembad. In de regio hebben alle zwembaden een vrij beperkte recreatieve functie. Theoretisch gezien is de behoefte aan zwemwater voor een oud of een nieuw zwembad niet anders. In de praktijk blijkt vaak wel dat een nieuwe/gerenoveerde voorziening extra aantrekkingskracht heeft ten opzichte van een wat verouderd zwembad.

Als we ook naar de behoefte aan zwemwater in Schiedam en Maassluis kijken, valt op dat er, volgens de berekeningen met het planningsinstrument op basis van een voorbeeldprogrammering, in Schiedam net voldoende ruimte is voor de zwemactiviteiten van de eigen inwoners. Voor banenzwemmen en doelgroepenzwemmen zal er, als deze activiteiten op aantrekkelijke tijden worden aangeboden, waarschijnlijk zelfs wat druk ontstaan op de beschikbaarheid van het zwemwater. In Maassluis is er een overschot aan zwemwater. Uit de berekeningen met het planningsinstrument op basis van een voorbeeldprogrammering blijkt dat er met name voor lezswemmen en banenzwemmen een groot overschot aan zwemwater is in de gemeente Maassluis. Voor de zwemsport is het overschot wat minder groot. Daarbij is wel belangrijk dat er op dit moment relatief weinig inwoners van Maassluis lid zijn van een zwemvereniging ten opzichte van het landelijk gemiddelde. In zowel Schiedam als Maassluis is er voor pretzwemmen eenzelfde type aanbod als in de gemeente Vlaardingen. Zwembad Dol-fijn en zwembad Groenoord hebben daarnaast allebei nog een klein zwembassin om buiten te recreëren.

Exploitatiekosten

In de huidige situatie krijgt de Stichting Zwem- en Recreatiebad De Kulk een jaarlijkse bijdrage van de gemeente voor de exploitatie van het zwembad, maar is de stichting zelf eigenaar van het zwembad. Deze situatie zou kunnen blijven bestaan. Hierbij is wel belangrijk dat de stichting aangeeft op dit moment onvoldoende geld beschikbaar te hebben voor onderhoud en renovatie van het zwembad. Om een kwalitatief goede zwemvoorziening te behouden is het van belang dat er geïnvesteerd blijft worden in het zwembad. Een andere optie is de tarieven verhogen, zodat de stichting meer budget heeft om haar taken uit te voeren. Vanuit maatschappelijk perspectief is dit wellicht niet de meest aantrekkelijke keuze. Als de tarieven te hoog worden, zal de deelname aan zwemmen dalen. Een nieuw zwembad zou betekenen dat de onderhoudskosten van het zwembad lager zijn, maar de bouw van een nieuw zwembad is wel een grote investering. Een voordeel van een nieuw zwembad is dat er ook rekening kan worden gehouden met eisen met betrekking tot duurzaamheid van sportaccommodaties.

Reisafstand

In het scenario dat zwembad De Kulk op dezelfde locatie blijft bestaan, verandert er qua reisafstanden uiteraard niets. Mocht er een nieuw zwembad komen, dan is de locatie van dit zwembad bepalend voor de reisafstand. Momenteel is zwembad De Kulk voor de meerderheid van de inwoners in Vlaardingen het dichtstbijzijnde zwembad. Als een eventueel nieuw zwembad centraal in Vlaardingen gelokaliseerd wordt, zal dit hoogstwaarschijnlijk ook bij dit nieuwe zwembad het geval zijn.

6.2 Zwembad De Kulk gaat dicht

In dit scenario wordt ervan uitgegaan dat zwembad De Kulk dicht gaat en dat er geen nieuw openbaar zwembad in de gemeente Vlaardingen wordt geopend. Zwemschool Arons zal wel blijven bestaan. Door de sluiting van De Kulk zullen inwoners moeten uitwijken naar Maassluis en Schiedam om te kunnen zwemmen.

Behoefte 2040

Met behulp van het planningsinstrument zijn berekeningen gemaakt om te kijken wat het betekent als de inwoners van Vlaardingen gebruik moeten maken van de zwembaden in Maassluis en Schiedam omdat er in Vlaardingen geen openbaar zwembad meer is. Uit de berekeningen blijkt dat dit niet past, omdat de behoefte groter is dan de huidige zwemwatercapaciteit. Naast de zwembaden in Schiedam en Maassluis zou er nog minimaal een extra achtbaans 25-meterbad nodig zijn om te voorzien in de behoefte aan alle activiteiten. Een zesbaans 25-meterbassin zou onvoldoende zijn voor de zwemsport. Om voldoende te kunnen voorzien in de behoefte aan doelgroepenzwemmen is het daarnaast nodig dat zwembassins flexibel ingezet kunnen worden en dat de temperatuur kan worden aangepast.

In deze situatie is uitgegaan van een evenredige verdeling van de inwoners van Vlaardingen over Schiedam en Maassluis. Door de ligging van de zwembaden in Maassluis en Schiedam is die verdeling echter niet logisch. Voor 20 procent van de inwoners van Vlaardingen is het zwembad in Maassluis op basis van reisafstand het dichtstbij en voor 80 procent de zwembaden in Schiedam. Dat betekent dat de druk op de zwembaden in Schiedam op basis van reisafstand groter zal zijn dan de druk op zwembad Dol-fijn in Maassluis. In scenario 1 werd al opgemerkt dat de zwembaden in Schiedam voorzien in de behoefte van de eigen bevolking, maar geen ruimte over hebben voor extra bezoek. Dit betekent dat er voor de 80 procent van de inwoners van Vlaardingen die gebruik zouden moeten maken van de zwembaden in Schiedam, idealiter een ander zwembad zou komen. Daarbij geldt dan een minimale behoefte van ongeveer een zesbaans 25-meterbassin en een vierbaans doelgroepenbassin.

Exploitatie

Als de gemeente Vlaardingen niet meer beschikt over een openbaar zwembad, hebben zij geen kosten voor de exploitatie van een openbaar zwembad.

Reisafstand

Het sluiten van zwembad De Kulk heeft gevolgen voor de reisafstand van de inwoners van gemeente Vlaardingen naar het dichtstbijzijnde openbaar zwembad. Zwemschool Arons is in deze berekening niet meegenomen, want dit biedt mogelijkheden voor zwemles en ouder-kind zwemmen, maar niet voor andere activiteiten. Als zwembad De Kulk gesloten wordt en er geen nieuw zwembad in de gemeente Vlaardingen wordt gebouwd, zullen de inwoners van Vlaardingen gemiddeld 3,4 kilometer moeten reizen naar een openbaar zwembad. Mét zwembad De Kulk is dat 1,8 kilometer. De reisafstand zal dus gemiddeld met 1,6 kilometer toenemen. Een gemiddelde reisafstand van 3,4 kilometer is hoger dan het landelijke gemiddelde van 1,9 kilometer in een zeer stedelijk gebied (Hoekman, Ruikes, Schots & Brus, 2020). Voor een stedelijk gebied is een gemiddelde reisafstand van 3,4 kilometer naar een zwembad hoog. De reisafstanden verschillen per wijk (tabel 6.1). Voor inwoners van de wijk Holy Zuid is de gemiddelde reisafstand met 2,3 kilometer het kortst, en voor de inwoners van het Centrum en Vettenoordse Polder is deze het grootst, namelijk 4,3 kilometer.

Tabel 6.1 Gemiddelde reisafstand naar het dichtstbijzijnde openbaar zwembad buiten de gemeente Vlaardingen (in kilometers), per wijk

Wijk	<i>Inwonertal</i>	Gemiddelde afstand
Centrum	15.360	4,3
Holy Noord	13.250	3,2
Vlaardinger Ambacht	12.820	2,6
Westwijk	12.560	4
Holy Zuid	10.855	2,3
Oostwijk	7.405	3,4
Vettenoordse Polder	1.120	4,3
Broekpolder	10	4,1
Vlaardingen	73.397	3,4

6.3 Samenwerking met gemeente Schiedam

In het laatste scenario worden twee verschillende opties bekeken, te weten:

- a. Er komt één nieuw zwembad in Schiedam en Vlaardingen; De Kulk, zwembad Groenord en Zwembad Zuid sluiten.
- b. Er komt één nieuw zwembad in Schiedam en Vlaardingen en zwembad Groenord blijft open. De Kulk en zwembad Zuid sluiten.

a. Eén nieuw zwembad; Groenord, De Kulk en zwembad Zuid sluiten

Optie a is op basis van de behoefte geen logische keuze voor de regio. De behoefte is zo groot dat het niet logisch is om hier met slechts één locatie in de gemeente in te voorzien. Als de behoefte wordt vertaald naar bassins, zou dit bijvoorbeeld een topsportvoorziening moeten worden met een tienbaans 50-meterbassin. Daarnaast is dan nog een zesbaans 25-meterbassin nodig om te voorzien in de behoefte aan lezwemmen, en een doelgroepen-/recreatiebassin van ongeveer 150m² dat ook ingezet kan worden voor zwemles en doelgroepactiviteiten. Naar verwachting past een dergelijke topsportvoorziening niet bij de behoefte van beide gemeenten. De ambities van de vereniging en het huidige zwemwater bieden daarvoor geen aanleiding. Als wordt ingezet op 25-meterbassins, zou dit zwembad, om te voldoen aan de behoefte moeten bestaan uit twee achtbaans 25-meterbassins, één zesbaans 25-meterbassin en een doelgroepen-/recreatiebassin van ongeveer 150m². Dit is niet de meest voor de hand liggende keuze voor een zwembad. Naar verwachting is het dan ook niet haalbaar om een zwembad met deze kenmerken aantrekkelijk te exploiteren in deze regio.

b. Eén nieuw zwembad, Zwembad Groenord blijft open en De Kulk en Zwembad Zuid sluiten

Behoefte

Als er wordt besloten zwembad Groenord open te houden, maar de andere zwembaden in Schiedam en Vlaardingen te sluiten, zal het te bouwen zwembad een minder grote capaciteit nodig hebben dan wanneer alle zwembaden gesloten worden. Naar verwachting zal dit zwembad over een achtbaans 25-meterbassin, een zesbaans 25-meterbassin en een doelgroepen-/recreatiebassin (geschikt voor zwemles en doelgroepactiviteiten) moeten beschikken om te voorzien in de behoefte aan zwemwater voor inwoners van de gemeenten Vlaardingen en Schiedam. Dit zwembad is dus iets groter dan het huidige zwembad De Kulk. In een dergelijk zwembad kan voor alle activiteiten voldaan worden aan de behoefte. Wel moet er nog worden gekeken hoe aantrekkelijk een dergelijk zwembad is voor het pretzwemmen. Hiervoor kunnen extra faciliteiten als glijbanen, whirlpools of een stroomversnelling worden toegevoegd.

Exploitatie

De gemeente Vlaardingen ruilt in dit scenario De Kulk in voor een nieuw zwembad met meer voorzieningen. Door deze voorzieningen zullen de exploitatiekosten van het zwembad hoger zijn dan bij het huidige zwembad De Kulk. Doordat dit zwembad in samenwerking met de gemeente Schiedam wordt gebouwd, kunnen de kosten echter gedeeld worden. Daarnaast wordt ook in dit scenario uitgegaan van nieuwbouw, wat betekent dat onderhoud een minder grote kostenpost is, maar dat de bouw van het zwembad wel een grote eenmalige investering vormt. In dit scenario kan ook gemakkelijker worden ingespeeld op de duurzaamheidseisen voor sportaccommodaties.

Reisafstand

Om de invloed van dit scenario op de reisafstand naar het dichtstbijzijnde zwembad te bepalen is aan de hand van een analyse de ideale locatie van het nieuwe zwembad bepaald. Dat wil zeggen dat er is gekeken wat de locatie van het nieuwe zwembad zou moeten zijn om te zorgen dat de reisafstand naar een openbaar zwembad voor alle inwoners uit Schiedam en Vlaardingen zo kort mogelijk is. De optimale locatie voor dit zwembad bevindt zich hemelsbreed ongeveer 400 meter ten zuidoosten van zwembad De

Kulk. Zodoende kan ervan uitgegaan worden dat de locatie van zwembad de Kulk in deze situatie de meest geschikte locatie is, aangezien op deze locatie ruimte voor een nieuw zwembad beschikbaar zou komen. Er is in dit onderzoek niet gekeken of een zwembad met meer voorzieningen op deze locatie in te passen is.

Als deze locatie gekozen wordt, zal er voor de inwoners van Vlaardingen niets veranderen aan de reisafstand naar het dichtstbijzijnde openbare zwembad. De sluiting van zwembad Zuid heeft namelijk geen invloed op het dichtstbijzijnde zwembad voor de inwoners van gemeente Vlaardingen, want dit is momenteel voor niemand in Vlaardingen het dichtstbijzijnde zwembad (zie paragraaf 4.3). Voor de inwoners van Schiedam zijn er wel gevolgen. Doordat zwembad Zuid sluit, wordt de reisafstand naar het dichtstbijzijnde zwembad voor een deel van de inwoners van Schiedam groter. Om dit scenario ook voor de inwoners van Schiedam aantrekkelijk te houden zou het zwembad meer richting Schiedam kunnen worden geplaatst, zodat de reisafstand voor de inwoners van Schiedam kleiner wordt. Dan wordt de locatie wel weer minder aantrekkelijk voor de inwoners van Vlaardingen.

6.4 Conclusie

Op basis van de behoefte aan zwemwater bieden scenario 1 - De Kulk of een soortgelijk zwembad blijft bestaan - en scenario 3 - samenwerking met Schiedam - mogelijkheden om te voorzien in de behoefte aan zwemwater voor de inwoners van de gemeente Vlaardingen. Scenario 2 - geen openbaar zwembad in Vlaardingen - biedt daartoe niet voldoende mogelijkheden.

Wat de exploitatiekosten voor een zwembad betreft is scenario 2 het aantrekkelijkst. In deze situatie is er geen zwembad in Vlaardingen en heeft de gemeente dus ook niet te maken met exploitatiekosten. Scenario 3 geeft de mogelijkheid om de exploitatiekosten te delen met de gemeente Schiedam en biedt daarom ook voordelen ten opzichte van scenario 1, waarbij de gemeente Vlaardingen zelf verantwoordelijk is voor de volledige exploitatiekosten. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat het zwembad in scenario 3 in een grotere behoefte moet voorzien en dat de exploitatiekosten dus hoger zullen zijn dan bij het zwembad uit scenario 1.

Op basis van de reisafstanden is scenario 1 het aantrekkelijkst. In dit scenario is de reisafstand voor inwoners van Vlaardingen naar het dichtstbijzijnde zwembad gemiddeld 1,8 kilometer en nooit langer dan 2,7 kilometer. De gemiddelde reisafstand in dit scenario sluit aan bij het landelijk gemiddelde van 1,9 kilometer. Scenario 3 is voor de inwoners van Vlaardingen net zo aantrekkelijk, mits de locatie van zwembad De Kulk ook de locatie van het nieuwe zwembad wordt. Voor de inwoners van Schiedam is dit echter minder aantrekkelijk. Als het zwembad dicht bij Schiedam wordt geplaatst om dit scenario voor de inwoners van Schiedam aantrekkelijker te maken, is het voor de inwoners van Vlaardingen echter weer minder aantrekkelijk dan scenario 1. Scenario 2 is qua reisafstanden het minst aantrekkelijk. De gemiddelde reisafstand loopt voor alle inwoners van Vlaardingen op tot 3,4 kilometer, en inwoners van Vettoordse Polder en Centrum reizen gemiddeld zelfs 4,3 kilometer.

7. Conclusie

In dit onderzoek is voor de gemeente Vlaardingen de behoefte aan overdekt zwemwater in kaart gebracht voor nu en in de toekomst. Hierbij zijn trends en ontwikkelingen beschreven, is het aanbod aan overdekt zwemwater in de gemeente Vlaardingen bekeken en is het verzorgingsgebied van De Kulk in kaart gebracht. Ook is op basis van de berekeningen met het planningsinstrument zwembaden de behoefte aan zwemwater berekend, voor nu en op basis van bevolkingsprognoses, zowel in de huidige situatie als in mogelijke alternatieve scenario's voor de toekomst.

Trends en ontwikkelingen

Naar verwachting zal het inwonertal van de gemeente Vlaardingen licht stijgen tot ongeveer 75.700 inwoners in 2040 (+3%). Deze bevolkingsgroei zal in alle leeftijdsgroepen plaatsvinden. Een sterke vergrijzing, zoals in sommige andere gemeenten aan de orde is, speelt in Vlaardingen op basis van de huidige bevolkingsprognoses niet. Ook in de regio (gemeente Maassluis en Schiedam) stijgen de inwonertallen. De beide andere gemeenten zullen wat harder groeien dan de gemeente Vlaardingen (Maassluis +8% en Schiedam +9%).

De sportdeelname in Vlaardingen ligt onder het nationaal gemiddelde: de maandelijkse sportdeelname ligt in Vlaardingen op 64 procent, terwijl deze in Nederland 75 procent is. De georganiseerde zwemdeelname is in Vlaardingen echter hoger dan het landelijke gemiddelde. In Vlaardingen is 1 procent van de bevolking aangesloten bij een KNZB-vereniging, terwijl dit in Nederland gemiddeld 0,8 procent is.

Aanbod overdekt zwemwater

In de gemeente Vlaardingen is zwembad De Kulk gevestigd. Dit zwembad bestaat uit een wedstrijdbassin van zes 25-meterbanen, een doelgroepenbassin van vijf 25-meterbanen met beweegbare bodem, en een recreatiebassin van 150m² met een glijbaan en bruisend watergordijn. In het zwembad worden allerlei activiteiten aangeboden. Zwemsport en leren zwemmen zijn de belangrijkste activiteiten, maar er is ook ruimte voor banenzwemmen, doelgroepenzwemmen en - op zondag - pretzwemmen. De programmering van zwembad De Kulk is vooral in de avonden druk bezet. Overdag is er nog ruimte voor extra aanbod. Het recreatiebassin wordt een stuk minder ingezet dan de beide andere bassins. Het is qua diepte, temperatuur en oppervlakte ook voor minder activiteiten geschikt.

Verzorgingsgebied De Kulk

De meeste bezoekers van zwembad De Kulk wonen in de gemeente Vlaardingen. Dit is te zien aan de herkomst van de abonenthouders. Voor de meerderheid van de inwoners van Vlaardingen is zwembad De Kulk ook het dichtstbijzijnde openbare zwembad. Voor inwoners die in het oosten van de wijken Holy Noord en Holy Zuid wonen, is zwembad Groenoord in Schiedam het dichtstbijzijnde openbare zwembad. Voor zwemles en ouder-kindzwemmen kunnen de inwoners van de gemeente Vlaardingen ook bij Zwemschool Arons terecht. Voor de overige activiteiten kiest de meerderheid van de inwoners naar verwachting voor zwembad De Kulk.

Behoefte aan overdekt zwemwater

Op basis van de berekeningen met het planningsinstrument zwembaden en de gesprekken met Stichting Zwem- en Recreatiebad De Kulk en de verenigingen kan worden gesteld dat het huidige zwembad De Kulk voldoende zwemwatercapaciteit heeft om voor inwoners van de gemeente Vlaardingen te voorzien in de behoefte voor de verschillende zwemactiviteiten. Hierbij kunnen wel enkele aanbevelingen worden meegegeven om de inzet van het zwembad beter te laten aansluiten bij de behoefte:

- Kijk kritisch naar de programmering in de avonduren, zodat er voldoende ruimte is voor de zwemsport, het banenzwemmen en de doelgroepactiviteiten.
- Overdag is er nog veel ruimte voor extra activiteiten. Deze activiteiten kunnen vaak gezien worden als maatschappelijke dienst en zullen soms minder commercieel rendabel zijn.
- Bied op meer uren pretzwemactiviteiten aan. De jeugd wordt op dit moment niet bediend in de uren voor het pretzwemmen. Door op meerdere momenten pretzwemmen aan te bieden en hier een aantrekkelijke activiteit (zoals een disco) aan te verbinden, kunnen de ouders met jongere kinderen van de jeugd worden gescheiden en is er toch voor beide groepen een aantrekkelijk aanbod.
- Kijk, als er wijzigingen worden gemaakt in het aanbod, ook naar het effect daarvan op de exploitatie van het zwembad.

Toekomstscenario's

In dit onderzoek zijn de volgende scenario's uitgewerkt:

1. Zwembad De Kulk of een zwembad lijkend op zwembad De Kulk blijft bestaan in Vlaardingen; in Maassluis en Schiedam verandert er niks.
2. Zwembad De Kulk gaat dicht en daar komt geen nieuw zwembad voor terug; in Maassluis en Schiedam verandert er niks.
3. Zwembad De Kulk gaat dicht en mogelijk sluiten er ook zwembaden in Schiedam. In plaats hiervan gaan de gemeenten samenwerken in hun behoefte aan zwemwater.

Scenario 2 is het minst aantrekkelijke scenario, omdat in dit scenario niet wordt voldaan aan de behoefte aan zwemwater van de inwoners van de gemeente Vlaardingen. De zwembaden in Schiedam en Maassluis bieden hiervoor onvoldoende capaciteit. Daarnaast wordt de reisafstand veel groter als er geen openbaar zwembad meer in Vlaardingen is. Scenario 1 en 3 bieden allebei mogelijkheden voor de toekomst. In beide scenario's kan er worden aangesloten bij de behoefte aan zwemwater van de inwoners van Vlaardingen. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat scenario 3 geen reële optie is als de beide zwembaden in Schiedam gaan sluiten. Qua reisafstand is scenario 1 voor de inwoners van Vlaardingen aantrekkelijker, tenzij het nieuwe zwembad op de locatie van zwembad De Kulk wordt geplaatst. Qua exploitatiekosten kan een samenwerking met Schiedam voordelen opleveren voor de gemeente Vlaardingen.

Onze aanbeveling is om de voor- en nadelen van scenario 1 en scenario 3 ten opzichte van elkaar af te wegen bij het maken van keuzes voor de toekomst. Hierbij moeten ook andere factoren worden meegenomen, zoals de exploitant van het zwembad, keuzes in recreatieve voorzieningen en het standpunt van de gemeente Schiedam.

Bijlagen

Bijlage 1 – Referenties

- Floor, C., Wezenberg-Hoenderkamp, K. & Hoekman, R.H.A. (2020). *Planningsinstrument zwembaden*. Utrecht: Mulier Instituut.
- Gemeente Vlaardingen (2019). *Kadernota Sport & Bewegen*. Vlaardingen.
- Hoekman R.H.A., Ruikes, D., Schots, M. & Brus, J. (2020). *Jaarrapport Duurzame Sportinfrastructuur*. Utrecht: Mulier Instituut.
- Kenniscentrum MVS (2018). *Sport- en beweegmonitor 2018*. Vlaardingen.
- NRZ (z.j.). *Blijven zwemmen*. Gepubliceerd op: www.allesoverzwemles.nl/blijven-zwemmen/
- RIVM (2020a). *Lidmaatschappen sportbonden per gemeente*. Gepubliceerd op: <https://www.volksgezondheidenzorg.info/sport/sportopdekaart/lidmaatschappen-sportvereniging#node-sportbondleden-gemeente>
- RIVM (2020b). *Lidmaatschappen zwembond per gemeente*. Gepubliceerd op: <https://www.volksgezondheidenzorg.info/sport/sportopdekaart/lidmaatschappen-sportvereniging#node-zwemmen-gemeente>
- Sportakkoord Vlaardingen (2019). *Sport en bewegen in het DNA van elke Vlaardinger!* Vlaardingen: Samenwerkende partijen.
- Van den Dool, R. (2019a). *Zonder anderen sporten en bewegen neemt toe*. Utrecht: Mulier Instituut.
- Van den Dool, R. (2019b). *Deelname aan sport en bewegen door ouderen*. Utrecht: Mulier Instituut.
- Verkooijen, L. (2017). *Arbeidsparticipatie ouderen flink gestegen*. Den Haag/Heerlen: CBS.

Bijlage 2 – Lijst met gesprekspartners

Eduard Leurs	:	Directeur Stichting Zwem- en Recreatiebad De Kulk
Fenny de Graaf	:	Voorzitter ZVVS
Marjon Arons	:	Eigenaar Zwemschool Arons
Jeroen van Niel	:	Penningmeester Vlaardingse Reddingsbrigade
Ton Lankhorst en Irene Dumas	:	Stichting het Startblok

Bijlage 3 – Uitgangspunten planningsinstrument zwembaden

Het planningsinstrument krijgt invulling op basis van een aantal uitgangspunten. Hiervoor putten we uit landelijke cijfers⁹ van het Mulier Instituut over leren zwemmen (Floor et al., 2020) en nemen we cijfers uit Vlaardingen mee. In deze bijlage staan per activiteit de uitgangspunten vermeld die zijn gebruikt voor de analyse. Om te bepalen welk zwemwater geschikt is voor welke activiteit, wordt gebruikgemaakt van de definitie van geschikt zwemwater (tabel b3.1).

Tabel b3.1 Definitie van geschikt zwemwater

Activiteit	Lengte	Breedte	Oppervlakte	Diepte	Temperatuur
Leren zwemmen	Variabel	Variabel	65m ²	Minimaal 0,6m op genoemde oppervlakte	26+ graden
Zwemsport	25, 33, 35 of 50m	Veelvoud van 2,5m		Minimaal 1,10m	Max. 28 graden
Doelgroepen		Variabel	72m ²	Minimaal 0,6m op genoemde oppervlakte	27+ graden
Banenzwemmen	20 meter of meer	Variabel		Minimaal 1,10m	27+ graden
Pretzwemmen					27+ graden

Leren zwemmen: leszwemmen

Algemene uitgangspunten

- Kinderen in Vlaardingen wijken niet af van het landelijk gemiddelde zwemdiplomabezit (4% heeft geen diploma, 12% alleen het A-diploma, 47% het A- en B-diploma en 37% het A-, B- en C-diploma)¹⁰.
- Kinderen in Vlaardingen doen gemiddeld even lang over het behalen van een zwemdiploma als het Nederlands gemiddelde (48 uur voor het A-diploma, 12 uur voor het B-diploma en 12 uur voor het C-diploma).
- Kinderen hebben ongeveer 10,7m² zwemwater per persoon nodig tijdens de zwemles. Dit betekent dat in een zwembad van 250m² ongeveer 24 kinderen tegelijk zwemles kunnen krijgen.

Situatie gemeente Vlaardingen

- In De Kulk is 837,5m² zwemwater geschikt voor zwemles. In de overige overdekte zwembaden in Vlaardingen is 40 m² geschikt.
- De Kulk heeft op basis van de huidige programmering onderstaand aantal uren per week beschikbaar voor zwemles:
 - wedstrijd bassin: 13 uur;
 - doelgroepenbassin: 27 uur;
 - recreatiebassin: 18 uur.

⁹ De landelijke kengetallen voor de zwemdeelnemers aan banenzwemmen en doelgroepen zwemmen zijn gebaseerd op kengetallen passend bij de regio Rotterdam-Schiedam, waar Vlaardingen onderdeel van uitmaakt.

¹⁰ De gemeente Vlaardingen heeft eigen cijfers beschikbaar over het diplomabezit van kinderen op de basisschool. Deze inventarisatie was echter gebaseerd op een te klein aantal waarnemingen om mee te kunnen nemen in het onderzoek.

- Zwembad De Kulk biedt gemiddeld 40 weken per jaar zwemles aan.

Theoretische behoefte

- In zwembad De Kulk is op basis van de voorbeeldprogrammering onderstaand aantal uren zwemwater beschikbaar:
 - wedstrijd bassin: 18 uur;
 - doelgroepenbassin: 21 uur;
 - recreatiebassin: 12 uur.
- Voor zwemschool Arons wordt uitgegaan van 18 uur leszwemmen per week en 40 weken aanbod per jaar.

Leren zwemmen: schoolzwemmen

Voor schoolzwemmen zijn geen algemene uitgangspunten gehanteerd, maar is gekeken naar het programma dat momenteel in de gemeente Vlaardingen wordt uitgevoerd. Daarbij gelden de volgende uitgangspunten:

- In 2020 nemen 586 kinderen van negentien scholen deel aan schoolzwemmen.
- Schoolzwemmen duurt 45/60 minuten per keer.
- Kinderen gaan eens in de twee weken naar het zwembad voor schoolzwemmen.
- In de huidige programmering wordt acht uur schoolzwemmen aangeboden in het wedstrijd- en doelgroepenbassin van De Kulk. In de voorbeeldprogrammering is hier ook van uitgegaan.

Zwemsport

Algemene uitgangspunten

- Zwemsport wordt over het algemeen beoefend door kinderen en volwassenen in de leeftijdscategorie 8-65 jaar.
- Deelname aan zwemsport per leeftijdscategorie is als volgt:
 - 8-14 jaar: 2,5%;
 - 15-24 jaar: 1,3%;
 - 25-44 jaar: 0,7%;
 - 45-64 jaar: 0,5%.
- Zwemsport wordt uitgeoefend gedurende 40 weken per jaar.
- Per activiteit binnen de zwemsport worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:
 - wedstrijdzwemmen: gemiddeld zes personen in een 25-meterbaan, gedurende één uur per training, twee keer per week;
 - waterpolo: gemiddeld 24 personen in een zesbaans 25-meterbassin, gedurende één uur per training, twee keer per week;
 - duiken: gemiddeld twintig personen in een zesbaans 25-meterbassin, gedurende één uur per training, twee keer per week.

Situatie gemeente Vlaardingen

- In De Kulk is alleen het wedstrijd bassin (375m²) geschikt voor de zwemsport. In de huidige situatie wordt het doelgroepenbassin (312,5m²) ook ingezet voor deze activiteit.
- De huidige programmering van De Kulk is als volgt:
 - wedstrijd bassin: 30 uur;
 - doelgroepenbassin: 7 uur.
- In de gemeente Vlaardingen is 1 procent van de inwoners lid van een vereniging die is aangesloten bij de Koninklijke Nederlandse Zwembond (KNZB). Landelijk is 0,8 procent van de bevolking lid van een KNZB-vereniging (RIVM, 2019).

Theoretische behoefte

- In de voorbeeldprogrammering wordt ervan uitgegaan dat het wedstrijdbassin 32,5 uur per week beschikbaar is. Vanwege de temperatuur wordt ervan uitgegaan dat zwemsport niet in het doelgroepenbassin plaatsvindt.

Banenzwemmen

Algemene uitgangspunten

- Banenzwemmen wordt aangeboden voor volwassenen. De leeftijdscategorie voor deze activiteit is 18 jaar en ouder.
- Deelname aan banenzwemmen per leeftijdscategorie is als volgt:
 - 18-24 jaar: 11,9%;
 - 25-44 jaar: 11,1%;
 - 45-65 jaar: 7,4%;
 - 65 jaar en ouder: 6,3%.
- Eén keer banenzwemmen duurt gemiddeld 48 minuten.
- Gemiddeld gaan banenzwemmers twee keer per drie weken banenzwemmen.
- Banenzwemmen is mogelijk gedurende 44 weken per jaar.
- Gemiddeld kunnen zes personen gelijktijdig gebruikmaken van een 25-meterbaan en twaalf personen van een 50-meterbaan.

Situatie gemeente Vlaardingen

- In De Kulk is 768,5m² zwemwater geschikt voor banenzwemmen (wedstrijdbassin en doelgroepenbassin).
- Huidige programmering De Kulk:
 - wedstrijdbassin: 18 uur;
 - doelgroepenbassin: 17 uur.

Theoretische behoefte

- In de voorbeeldprogrammering wordt ervan uitgegaan dat het wedstrijdbassin 40 uur per week beschikbaar is en het doelgroepenbassin 15 uur per week.

Doelgroepenzwemmen

Algemene uitgangspunten

- Doelgroepenzwemmen is zeer divers en voor alle leeftijden zijn activiteiten beschikbaar.
- Deelname aan doelgroepenzwemmen per leeftijdscategorie is als volgt:
 - 0-14-jarigen: 0,3%;
 - 15-24 jaar: 2,4%;
 - 25-44 jaar: 4,7%;
 - 45-65 jaar: 2,6%;
 - 65 jaar en ouder: 4,5%.
- Eén keer doelgroepenzwemmen duurt gemiddeld 40 minuten voor kinderen en 45 minuten voor volwassenen.
- Gemiddeld gaan kinderen eens per twee weken doelgroepenzwemmen en volwassenen bijna één keer per week.
- Doelgroepenzwemmen is mogelijk gedurende 44 weken per jaar.
- Per persoon is gemiddeld 12m² zwemwater nodig tijdens doelgroepenzwemmen.

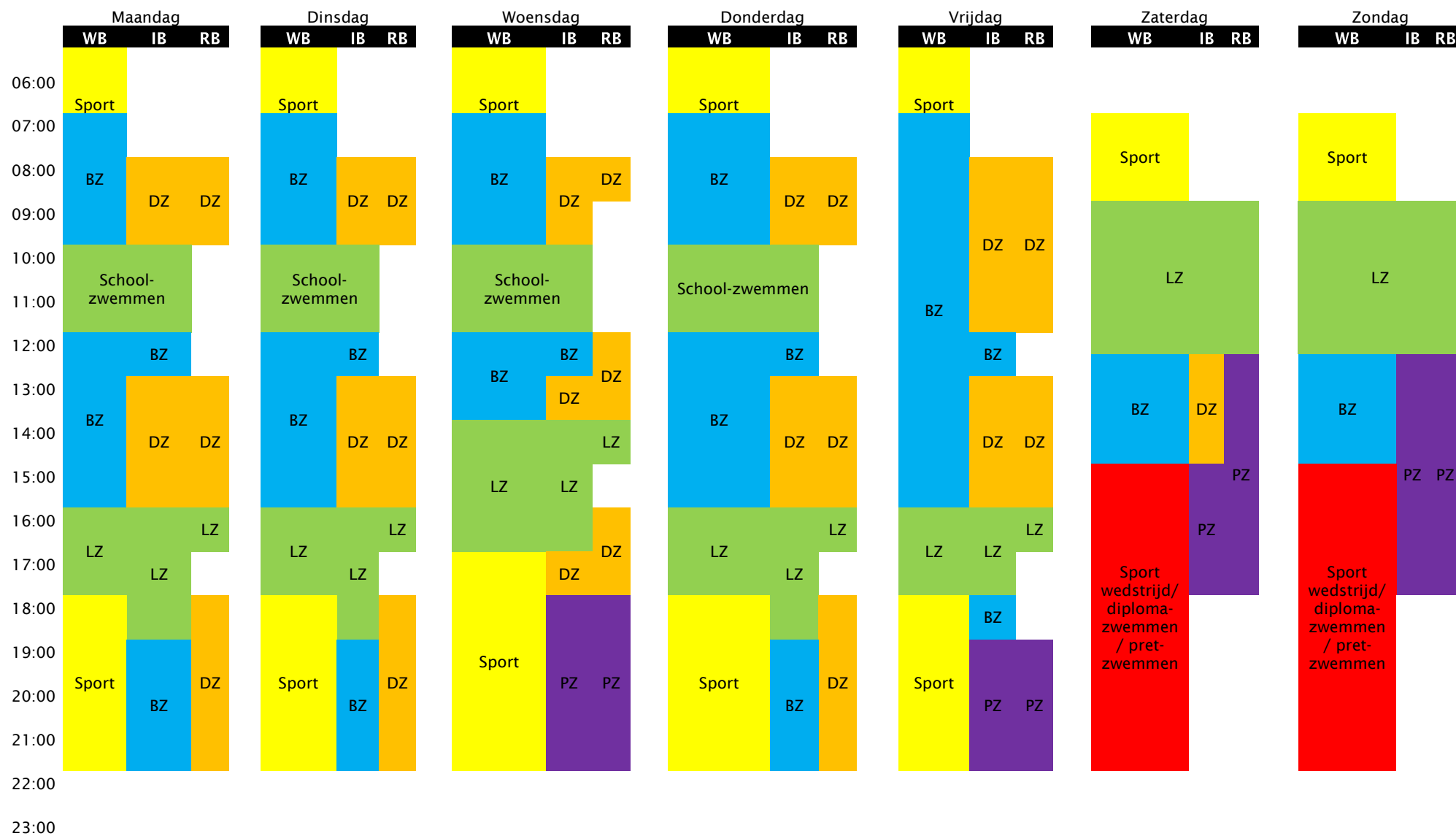
Situatie gemeente Vlaardingen

- In de gemeente Vlaardingen is 462,5m² zwemwater in De Kulk en 40m² zwemwater bij Zwemschool Arons geschikt voor doelgroepen zwemmen.
- Huidige programmering De Kulk:
 - doelgroepenbassin: 9 uur;
 - recreatiebassin: 15 uur.

Theoretische behoefte

- Op basis van de voorbeeldprogrammering wordt uitgegaan van 28,5 uur doelgroepen zwemmen in het doelgroepenbassin en 39 uur in het recreatiebassin.
- Bij Zwemschool Arons wordt uitgegaan van vier uur ruimte voor doelgroepactiviteiten per week.

Bijlage 4 – Voorbeeldprogrammering De Kulk

Bijlage 5 – Voorbeeldprogrammering openbare zwembaden Maassluis en Schiedam

Tabel b5.1 Voorbeeldprogrammering openbare zwembaden Schiedam en Maassluis
uitgesplitst naar activiteit en bassin, in aantal uur per week

	Groenord		Zuid		Dol-fijn		
	Wedstrijd- bassin	Recreatie- bassin	Wedstrijd- bassin	Instructie- bassin	Wedstrijd- bassin	Recreatie- bassin	Instructie- bassin
Leren zwemmen	12	23	12	23	18	23	23
Zwemsport	25	0	25	0	21	0	0
Banenzwemmen	35	0	35	0	39	0	0
Doelgroepenzwemmen	13	53	13	53	13	39	53
Pretzwemmen	9	9	9	9	0	18	9
Verhuur	0	0	0	0	3	5	0
<i>Totaal</i>	<i>94</i>	<i>85</i>	<i>94</i>	<i>85</i>	<i>94</i>	<i>85</i>	<i>85</i>

